

SZÍNHÁZ

DRÁMAMELLEKLET

1983
FEBRUÁR

CZÉRE BÉLA

Négykezes két zongorára

Játék két részben

Szereplők

ZOLTA BÁLINT
ANNA, a felesége
HOLLÓ LAJOS
MARA, a felesége
SZERKESZTŐ
GITÁROS

I. rész

Két részre osztott színpad. A színpadtér túlnyomó részét — háromnegyedét — egy panellakás vízszintesen elhelyezkedő nagyobbik szobája foglalja el. A lakás másik, kisebbik szobája nem látszik, balról, oldalirányból ajtó vezet hozzá. Hátul, balra ajtó nyílik az előszobába. A konyha és az előszoba mindkét ajtón át elérhető. A színpadtér — jelzett fallal leválasztott — jobb oldali részében egy másik panellakás kisebbik szobája helyezkedik el, szintén vízszintes irányban. Itt jobboldalt ajtó nyílik a szintén láthatatlan nagyobbik szobába. A színpadtér jobb oldalán levő 2. számú lakásban csak szimultán némajáték pereg valójában. Így a tényleges játék, mivel az 1. számú lakásban a rekamié és a dohányzóasztal körüli ülőgarnitúra környékén folyik, a szoba jobb oldali részére, vagyis gyakorlatilag a színpad közepére koncentrálódik.

Az 11. számú lakás szobája egyszerű, praktikus, modern bútorokkal van berendezve. Jobboldalt, hátul kézzemélyes rekamié kinyitva, előtte kicsiny dohányzóasztal három apró fotellel. A szoba nagyrészt könyvekkel zsúfolt polcokkal van betáptázva. A falakon két-három eredeti festmény, baráti ajándék, nem absztrakt, hanem szimbolista-szürrealista képek ezek. Renoir telt női testet ábrázoló egyik festményének reproduk-

*Czére Béla 1966-ban végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Jelenleg a Petőfi Múzeum főmunkatársa. Tanulmányai, esszéi, könyvkritikái, színházi kritikái 1971-től jelennek meg rendszeresen kötetekben, folyóiratokban,

ciója hangsúlyosan lebeg a rekamié felett. Balra íróasztal, teledobálva könyvekkel, kéziratokkal. Az előszobaajtó mellett kis telefonasztalka.

A 2. számú lakásból látható szoba - paneltérhez igazodó - bútorai is kicsik, de ezek a bútorok finom asztalosmunka drága termékei. Rafinált stílbútoraival intim női hálószoba hangulatát árasztja ez a helyiség. A kétszemélyes, finom faragású lábakon álló, vörös csérgével borított pamlag az egyetlen nagyobb bútorarab a szobában, hozzá képest minden egyéb miniatűrnek tűnik, így a pamlag mellett álló intarziás, mozaiküveges éjjeliszekrény, indázó virágmotívumaival a kovácsoltvas állólámpa, a falitükör, amely köré két, fából faragott kígyó csavarodik fejükkel, fölül összeölelkezve, s a

földig lógó selyemrojtjaikkal az alacsony puffok. A par- ketten perzsaszőnyeg, egy római fürdő erotikus képeit teregető szőttes, s egy régi tabáni vendéglő és utca-részlet jellegzetes hangulatát árasztó festmény a falon.

Zolta Bálint a kinyitott rekamién alszik. Ébren az ázsiai tunyaság mozdulatait a kisportolt, izmos test és a gyors járású ész reflexei váltják fel meglepő módon. Markáns arcú negyvenes férfi, szemei alatt állandó karikák. A rekamié vörös csérgéjével takaródzott be, ez a vörös cséрге emlékeztet egyedül a másik lakás berendezésére. Meleg június vége, késő délután. Zoltáné. Anna most lép be az előszobaajtón át. 39 éves, barna hajú; értelmes arcú asszony, magas, karcsú, elegáns testtel. Nyitott antilop körömcipőt visel, nyári blúza díszkréten dekoltálva, piros szoknyája oldalt enyhén felhasítva. Anna az alvó férfit nézi, a telefon megszólal, de nem ébreszti fel Zoltát.

ANNA Igen, Zolta-lakás. A felesége vagyok... még. Igen, igen, Annának hívnak, ti pedig együtt fordítottatok abba a francia novella-antológiába. De most nem tudom őt feléd fordítani, mert a hasán fekvő alszik. Igen, igen, többnyire alszik. Mit mondasz, rosszul hallak ... Hogy nem alszik mindig? Na, olyan félálomban van többnyire. Még hogy fürge lenne? Erre már nem emlékszem ... Jó, megmondom, visszahív este. Szervusz. (Kattan a telefon. Zolta a háttára fordul a rekamién, még mindig alszik. Anna egy másodpercig kilép az előszobába, egy vékony női háló inggel tér vissza. Hosszában kettéhajtva kendőt csinál belőle, az alvó férfi szemét beköti vele. Zolta felébred, megtapogatja a kendőt, vaktában megmarkolja Anna fenekét)

szakfolyóiratokban, napilapokban. Elsősorban a XX. századi magyar próba és dráma kérdéseivel foglalkozik. Drámaíróként ez az első jelentkezése.

Mara megjelenik közben jobbról a másik lakásban. A tükör elé áll, egy kezében tartott nyári ruhakölteményt próbál mindjárt. Pár évvel fiatalabb Annánál, ugyanolyan magas, de szőke, izgalmasan telt alakú nő, diadalmasan kiugró, dallamosan ringó csipőkkel. Arca pihentebb, ápoltabb, mint Annáé, de kevésbé érdekes. Mikor Zolta az első mondatot mondja, már levette a rajta levő ruhát, bugyiban és melltartóban háttal áll a tükörnek, egy fél fordulattal visszahajolva a testét, fenekét fürkészi. Aztán forgolódik a tükör előtt, az új lila selyemruháját akkor próbálja fel, amikor Zolta szeméről le hull a kendő

ZOLTA Hogy liftezett tegnap az a vénuszi segged, Ma-ra! Az ágyadon! (Gyakorlott kézzel besiklik az asszony szoknyája alá, belülről simogatja) Ilyen fehér bőrt, ilyen renoiri idomokat nem szabad lebarnitani. Nehogy elmaszkálj nekem a strandra! (Szaval) Bontsd ki a szőke kontyodat, hadd szikrázzon a hajad a testemen. Látod, gatyában alszom, te bestia. (Ledobja magáról a csergét) Mert vártalak. Bár azt hittem, hogy később jössz. Hány óra van tulajdonképpen, Mara?

ANNA (leveszi a férfi szeméről a kendőt) Hat óra. (Nézik egymást viszonylag nyugodtan)

ZOLTA Nahát... Anna... Csak éreztem, hogy ismerős ez a fenék. (Enyhe zavarral krákog) Nem mentél el a bankettra? A diákjaiddal.

ANNA Mindjárt megyek. Ne aggódj a pásztorórád miatt. (Leül az egyik fotelba)

ZOLTA (felül a rekamién) Most minek jössz ezzel? Pásztoróra ... egy kis kikapcsolódás. Egy kis játék ebben a szüntelen robotban. Egy íz, egy szín... (A másik lakás felé, elmélázva) sárga, mint egy jó korsó sőr. (Mintha egyik kezével női haját simítana végig, a másikkal pedig a korsó fülét fogná) Hát mit csinálok én folyton? (Vádlón az íróasztalán feltornyozott kézirat- és könyökötegek felé mutat)

ANNA (nyugodtan) Semmit.

ZOLTA S ezt csak így mondod? Így, direkt a képem-be?

ANNA Így. Ebbe a rinocéroszpfába.

ZOLTA Hogy hajtom a fordítást, mint az imamalmot, az neked semmi? Hogy cikketek írok, meg tanulmányt .. ANNA (közbevág) Mikor irtál te tanulmányt?

ZOLTA (könnyedén) Épp egy éve. És most állítom össze a harmadik novellás kötetemet, ha nem haragszol. Bizony, a harmadikat.

ANNA Szerencsére a második nyolc évvel ezelőtt jelent meg. Így ez legalább az újdonság erejével fog hatni ZOLTA Szóval lusta vagyok? Élőhalott vagyok? ANNA Olyasféle.

Mara befejezi a tükör előtt a próbát, elhagyja a szobát, amely üres marad

ZOLTA Mert nem nyüzsgők, fúrok-faragok? Mert nem bújok folyton valakinek a seggébe? Tudom, nem futottam igazán be. Csak épp, hogy odaragadtam a tojáshejra. De készpász, jól érzem magam ott.

ANNA Persze hogy jól. Mert nem dolgozol. Állásod, az nincs. (Feláll, mutatóujjával benyomja a férfi egyik orrcimpáját) Írni, alig írsz. (A másik orrcimpáját is benyomja hüvelykujjával, a másik öklét Zolta kítátott, levegőért kapkodó szájába tolja) S közben arról szavalsz, hogy nincs ebben az országban levegő? (El-engedi a férfi száját, orrcimpáit, Zolta hörög, Anna visszaül a fotelba) Tudod, mit csinálsz te? Úgy csipegetsz az állam hátán, mint az orrszarvún a madarak. Az utóbbi években több segítyt, meg előleget vettél fel, mint amennyit a fordításokkal megkerestél. Ha már szeretőt tartasz, legalább a férjéről példát vehetnél!

olló Lajos közben megjelenik a másik lakásban. Masszív, erős testalkatú férfi, de már felesleges kilók is van-nak rajta. Negyvenöt éves. Inget cserél, fél percre eltűnik, egy üveg sörrel jön vissza. Tölt magának, iszogat, időnként végigsimítja a pamlag vörös csergéjét

ZOLTA Egy maszekről? Aki a falat fúrja egész nap?

ANNA Persze hogy fúrja. De összefűrt magának egy kisvendéglőre valót. Te mondtad, hogy már az engedélyt is megkaptad rá. De nem a pénzről van itt szó, nagyon jól tudod te azt,

ZOLTA Hát mi a fenéről?

ANNA Arról, hogy csinál valamit. Hogy férfi. Nem az államtól várja, hogy eltartsa.

ZOLTA Ó aztán nem. Otthagyta a mérnöki állását a falfűrésért.

ANNA Nem te bólogattál? Amikor arról beszélt, hogy mérnökként egy csavar volt csupán a gyárban? Itt boroztatok tegnapelőtt is, és te lelkesen bólogattál.

ZOLTA De azt mondtam, hogy az sem hivatás, hogy a falat rácsálja... azzal a monstrum fogfűróval. ANNA Lajos sem állítja, hogy az. De a kisvendéglő, nyáron a kerthelyiséggel... ahol nemcsak odalökik eléd az ételt, hanem beszélgetni is lehet ... ahol vala-mi emberi melegség van. Nem futószalagon mennek a dolgok. (Kicsit patetikusán, a témára raticitálva) Egy nagy család lesz ott a kerthelyiségben! A vendégek ismerik egymást... megbeszélnek egymással, Lajos-sal...

ZOLTA (közbevág, Anna nem veszi tudomást róla) Marával...

ANNA gondjaikat ... örömeiket ...

ZOLTA (röhög) Holló Lajos korunk hőse. Szocialista jövőnk előfutára.

ANNA Ahogy monddod. Azt hiszed, olyan keskeny lesz az ő világa a jövőben is, mint eddig?

ZOLTA (kesermyésen) Egyáltalán nem hiszem ezt. ANNA Mit irigykedsz? Vagy talán aggódsz? Beépül ez

szépen a jelenünkbe. Ettől nem fog kicsorbulni az eszme.

ZOLTA Miféle eszme?

ANNA Hát a hazai szocializmusé. Nem is a proletár internacionalizmusra gondoltam.

ZOLTA Ezt sejtettem.

ANNA Nézd. Ne beszélj folyton mellé. Nem politikai ügy ez. A kertvendéglő már nem falfűrés. Nemcsak több pénz, nem ez a lényeg itt. Hanem az, hogy ilyen létrehozni ... ez már alkotás! Igen, alkotás.

ZOLTA (tűvölt, de nem kel fel a rekamiéről) Miféle alkotás? És te tanítasz magyart, meg történelmet a gimnáziumban? Tudod, mit mondok én? Ebben az országban ezer év óta fehér asztal mellett intéznek minden fontos ügyet! Asztalt pedig csak az tud gazdagon teríteni, akinek pénze van rá. S az ilyen asztalok mellé majd odatelepeülnek, odaragadnak azok is, akik el tudják intézni az ügyeket. De azt ne kérdezd, hogyan, mert az ügyintézésben eddig sem remekeltek.

ANNA (hűvösen) Nem kényerem a politika. Inkább dolgoznál, mint politizálnál. (Feláll) Megyek a bankettra. Pákh Vali keresett telefonon. Hívd vissza, még mielőtt megjelenne ez a... (a szomszéd lakás felé mutat) cumizóz. (Kimegy az előszobaajtón, de nem tűnik el a színről, pár másodperc múlva felbukkan a szomszéd lakásban. Mara mélyen dekoltált, lila selyemruhájában akkor jelenik meg Zolta Bálint lakásában, amikor Holló Lajos — odaát — magához öleli Annát)

MARA Mi van a záratokkal? Alig tudtam kinyitni. Na milyen? (Mutatja az új ruhát) Mi az, te alszol? (Forgolódik a rekamién fekvő férfi előtt)

ZOLTA Azt mutasd, ami alatta van. (Megfogja két kézzel a dekoltázst és bekandikál. Mara leül mellé a rekamiéra, körömcipőjéből kibújva a visszafekvő férfi testére csúsztatja formás lábát) Mondd, tényleg egy tehetségtelen alak vagyok én?

MARA Anna mondta?

ZOLTA Azt hiszem.

MARA Most mondjam, hogy a pénzen kívül mindent tőled kaptam? Mondjam?

Anna és Holló vadul csókolóznak a másik lakásban, közben lehullnak, egyelőre ruhástul Mara ágyára

ZOLTA Köszönöm. (Megcsókolja Mara meztelen lábfejét. Lehúzza a lila ruha cipzárját, Mara könnyedén kibújik belőle. A lila ruhát hanyag mozdulattal hátradobja a férfi íróasztalára, a kéziratokat leborítja a ruha. Ott ül a férfi mellett melltartóban és bugyiban) MARA (szájon csókolja) Pompás szerető vagy. És a fantáziád! Úgy értem ... nemcsak az ágyban.

ZOLTA (megragadja Mara két, tekintélyes mellét és szinte dühödten rázza) Azért, mert kivárom, hogy összeálljanak a látomásaim? És csak azután írom le az egészet? Hogy úgy írom a prózámot, mintha verset írnék? (Üvölt) Ez egy öntörvényű világ! S ezek akar-nak itt belepofázni! Egy alkotófolyamatba! (össze-

tolja Mara melleit, szakértelemmel szemléli) Ez ugyan-is líra. Ha nem vették volna még észre. Prózában írt líra. (A nő mellei közötti völgyet szüggérálja mereven) Azok nap szürte völgyek, horhosok, csermelyek ... amelyeken át én közlekedem. (Leengedi a nő melleit) Sötét szurdokok, hasadékok. (Felemeli a melleket) És a megérkezés. A kaptatók. A hegyek gerince. (Végigsiklik Mara hátán) A táj önmagában is áll. (Megpaskolja Mara fenekét) Muzsikál. De túlmutat magán! Egy más minőségű lét jelképe. Esszenciája.

MARA (vadul csókolja) Esszenciája ... kvintesszenciája ... ezt kaptam én tőled!

ZOLTA (sóhajt) Tudom, írnom kéne realista prózát is végre. Meg csak úgy... lekenni a dolgokat profi módon! Ez az! (Kiabál) Felhigulni! Ti akartátok! Fel-hígulok! Ez lesz az új programom!

Anna az ágyon most veszi le a ruháját. Melltartóban és bugyiban hason fekszik, Holló a haját simogatja

MARA (kibontja szőke kontyát, hosszú haját sátoorként teríti a férfi fejére, arcára) Szeressél, Bálint!

ZOLTA (kikandikál a hajsátorból) Mit képzelsz az a női Évezredek folyamatoságából csak úgy kilépni? Megállítani az időt? Valami sosemvolt trubadúri közép-korban? Azt hiszi Anna, hogy ő az egyetlen, a kiválasztott? Aki igényt tarthat az abszolút hűségére?

MARA (szelíden) Nem hiszi.

ZOLTA (nem hallja) Mit akar az önzésével? Csak úgy bekebelezni, magához cövekelni, mi? Amikor még alig éltem? (Belecsókol a nő mellébe, magára rántja az ágyon. Kéjesen ringatja, közben a plafonnak, tűnődve) Persze ma már a nőnek sem lehet azt mondani, hogy moccanni se merjen. Csak úgy parancs-szóval nem lehet megtiltani. Hogy ő is ... (nyel egyet) éljen. (Diadalmasan) De a férfierő! Annak kell hatnia! Olyan szerelembe kötni az asszonyt, hogy mozdulni se tudjon! Ne is akarjon! Még bosszúból, elkeseredésből sem! Ő maga ne akarja! Érted? Ez itt a lényeg. Mert hiába szünyvadnak poligám hajlamok is a nőben. A szerelem erősebb, gúzsba köti őket. Un-Undorodna a testük, a lelkük!

Az utolsó mondatok alatt Anna leveszi a melltartó ját, egy természetes mozdulattal, nem álszeméremből, hanem játékosan, felkap az egyik puffról egy könnyű nyári takarót, kettőjükre teríti. Két másodperc múlva a puffra repül a takaró alól a bugyi, ritmikusan hullámszik a takaró

MARA (felül) Én csak azért lettem a szeretőd, mert neked poligám hajlamaid vannak? Te nem vagy be-lém szerelmes?

ZOLTA Miért, te az vagy?

MARA Én kérdeztelek.

ZOLTA Hát válaszoltam. Mi a testünkön keresztül vagyunk egymásba szerelmesek.

MARA A test fontos. A legfontosabb. Attól gyullad ki a lélek.

ZOLTA Mit csinál?

MARA Hát izzik, meg vibrál. Én a bőrömön érzem, hogy szeretlek. Akkor is, amikor nem vagyok veled. A pórusaimon süt át az a szenvedély, amelyet belém ültettél. Csak hamar ellillan. Nagyon hamar. Ilyenkor újra meg újra fel kell töltődnöm szerelemmel! (Magára rántja a férfit. Közben csengetnek. Zolta alsó-nadrágban ballag ki ajtót nyitni. Mara vele együtt megy ki az ajtón, visszanéz, a ruháját keresné. A férfi int, hogy ne vacakoljon)

ZOLTA Vedd fel Anna pongyoláját a fűrdőszobában! (Zolta a Szerkesztővel jön be. A Szerkesztő negyven-ötven közötti férfi)

SZERKESZTŐ A pokolba ezzel a paneltőmbbel! Miért kell nekem is itt laknom? Ebben az egyenruhaszínű dobozban. 12s ráadásul nincs telefonom. Megmondanád, hogy mért nincs nekem telefonom?

ZOLTA Foglaj helyet kérlek. (A szerkesztő az egyik fotelba ül, Zolta a rekamiéra. Mara bejön, a melltartójára és a bugyijára rántotta fel Anna pongyoláját)

SZERKESZTŐ Kezét csókolom. Fried Dániel. (Magának) Rubensi csipők harangjátéka. (Oldalt lép, Mara fenekét fürkészi) A nagyharangé! (Zoltának) Így aztán persze, hogy nem irsz! (Magának) Csak bele-veszni a testbe, a gyönyörbe! S mindez egy feleség-

ben! Hívtalak volna, de nincs telefonom. Mondtam már talán?

ZOLTA Mondtad. (Marának) Hozzál aranyom valami italt a konyhából. (Mara kimegy)

A másik lakásban a Szerkesztő távozásáig még folyik a játék a pamlagon. Aztán Holló és Anna egyszerre öltöznek fel — a bugyit és az alsónadrágot a takaró alatt húzzák fel — és mennek ki a jobb oldali ajtón

SZERKESZTŐ Talán azért menjek be a szerkesztőség-be, mert nincs otthon telefonom? Mert sürgős cikket kell iratnom? Születésnapot? Mikor itt vagy a szomszédban? Bács Elek holnapután lesz hetvenöt éves. Na. Elég lesz, ha holnap délután behozod a cikket.

MARA (cseresznyepálinkával és poharakkal jön be) Még el is kellett mosnom a poharakat. Nem volt egy tiszta pohár a konyhában.

SZERKESZTŐ (Zoltára mutat) Mert ez még iszik is.

Nem elég, hogy belefutad a nemiségbe. (Szimatol)

Milyen hálószoibaillat van itt nálatok! Fülledt eroti-

ka. (Zoltának) Láttad már az új feleségemet?

ZOLTA Még nem.

SZERKESZTŐ Nahát, nem sokat vesztettél. Miatta lakom itt.

Ebben az átok paneltőmbben. A telefonnal együtt a családom is elveszett, öregem. (Zolta tölt, koccintanak, isznak) Nem is tudom, hogy történt a dolog...

MARA A családja?

SZERKESZTŐ Nem. A telefon. Egyszerűen kikapcsolták.

Mármint az új telefont. Amikor csak időnként aludtam ott, még működött. De aztán odaköltöztem, a férje pedig továbbállt. A telefon az ő nevében volt. Kikapcsoltatta a nyomorult... Jó ez a cseresznye. Tisztítja az ember torkát. (Marának) Maga persze hűséges. Látszik magán. Idetartozik. Ehhez a brutális kanhoz. Mit mondjak? Nem érdemli meg.

MARA Nem nagyon. De azért szeretem. (Beletűr Zolta hajába)

ZOLTA Nem gondold, hogy pofátlanság holnapra kérni egy cikket?

SZERKESZTŐ (Zoltára mutatva, Marának) Ennek csak folyton a páráson jár az esze. De a munka! Az bezzeg csak állhat tőle. Mások dolgoznak... (feltépi a nyári zakója ujját, úgy nézi izgatottan az óráját) most is lekésem miatta a színházi próbát... mert alkudozik itt nekem. Mert olyan nagy dolog huszonnégy óra alatt megírni egy cikket?

ZOLTA Minek mászkálsz te próbákra? Pláne nyáron. Nem is szoktál színházi kritikákat írni.

SZERKESZTŐ Városmajor. És lehet, hogy írok a darabról. Egy musicalvígjáték. Még nem tudom, de most azért megyek, mert egy táncosnó megkért... hogy figyeljek meg bizonyos árnyalatokat. Egyelőre csak kis szerepben látható... belesimul a karba... még. (Tűnődve) Bár manapság nehéz előbbre jutni. Más is kurva, nemcsak ő egyedül. De se baj. Mit tehet? Legfeljebb visszamegy az éjszakába. (Feláll, Ma-ra az üveg felé nyúl, hogy töltsön még neki, de a Szerkesztő megelőzi, villámgyorsan tölt magának, le-húzza) Rohanok. Csókolom. Örültem. (Rátapad szájával Mara kezére, Zoltának) Szevasz. (Az ajtóban meg-áll) Majdnem elfelejtettem. Hiszen ezért jöttem tulajdonképpen. (Marának) Maga itt tanít a kerületben. A feleségem lányát kéne az angol osztályba benyomni augusztusban. Most megy első gimibe. Ugye, elintézi nekem?

MARA El.

SZERKESZTŐ Köszönöm. (Az előszobából) A cikket holnapra ígérted, öregem!

MARA (ledobja a pongyoláját, kézen fogva húzza a rekamié felé Zoltát) Te ma egyáltalán nem akarsz szeretkezni? Anna itthon volt délután? Megmondhatod nyugodtan, nem sértődöm meg.

ZOLTA Ez a hülye szerkesztő...

MARA És előtte? Csak filozofáltál.

ZOLTA Hallgass. Nem látod, hogy megveszek érted? (Kikapcsolja a nő melltartóját, magához húzza a rekamiéra, két tenyerével fenekének félgömbjeit markolássza. Kettőt csengetnek)

MARA Ez a barom... pont ilyenkor kell jönnie... ez csak a férjem lehet. (A karórájára pillant) Elment az idő, azt hiszi, már jöhet. Mindenkinek kulcsa van, ő meg itt csenget.

ZOLTA Hogyhogy mindenkinek?

MARA Hát néked hozzám, meg nekem is hozzád. Ne nyisd ki az ajtót. Vagy mondd meg, hogy jöjjön át később.

ZOLTA Ne viccelj. Még azt hinné, hogy veszekszünk itt.

MARA Megörjít ez az ember. De utána átjössz, ugye? Lezavarom addig egy vendéglőbe. (Zolta megy alsónadrágban ajtót nyitni. Mara csak a melltartóját veszi fel. Zolta Holló Lajossal együtt jön vissza, Holló hóna alatt borosüvegütegek)

HOLLÓ (kettőjükhez, mintha Marához is vendégségbe jönne) Szevasztok! Örömmünnepirradt ránk, a falfűrésnek vége! Indul az expresszvonat, a kisvendéglő. Mindent elintézttem. (Marához) Elmegyünk ebből a panelodúból rövidesen. (Zoltához) Már eddig is el-mehettünk volna. De a kocsin kívül minden pénzt a vendéglőre tettem félre. (Marához) Két hónap múlva már a kerthelyiségben mosolyoghatsz.

MARA (melltartóban, bugyiban, a férje felöltözve) Nem mosogatok.

HOLLÓ Nem mosogatsz, hanem mosolyogsz. A vendégekre. A vadszőlős lugasokban. Mert az is lesz. Meg-maradt a régi vendéglőből. Ül tik körül az asztalt, gyerekek! (A zsebében kotorász) Hol az öngyújtóm? (Mara egy asztalon fekvő öngyújtóval gyorsan tüzet ad neki) Na. (Nézi a pálinkás üveget és a három poharat) Cseresznyéztetek? Anna is itthon van?

ZOLTA Bankettre ment. Tízéves érettségi találkozó a diákjaival.

HOLLÓ Nem baj! Akkor is iszunk! (Gyanakodva) Mért van itt három pohár?

MARA Itt volt még egy férfi... egy szerkesztő.

HOLLÓ (a melltartójától a bugyijáig végigméri Marát, aztán a három poharat pásztázza újra a tekintete) Még egy férfi? (Zoltára néz) Nem szeretem a kollektív munkát. (Zolta ingerült, Holló röhög, de a hangja mentegetőző, érezni, hogy félig-meddig komolyan gondolta, amit mondott) Na, viccelek, semmi sértődés, a humoromnál vagyok, gyerekek. Először egy erőset. (Töltene, de megáll) Mara, te szőke angyal, hozzád nekem egy tiszta poharat. Olyan tisztát, mint amilyen te vagy. (Mara kimegy, Zoltához) Te, ez a nő még jobban kiírult melletted. Micsoda nőstény lett belőle! Szinte már féltékeny vagyok.

ZOLTA Mara túlél mindkettőnket. Tíz év múlva is egy bomba nő lesz.

HOLLÓ (röhög) Elnyel minket. (Terpeszbe áll, mutatja, hogyan)

MARA (szódásüveggel, tálcán kupicás pohárral és borospoharakkal. Szódavízet fröcsköl a férje gallérija alá, nem durván, csak játékosan) Nesze, perverz disznaja!

HOLLÓ (a nyakát törölgeti) Lehűtöttél, Mara. Ideje is volt. Mert úgy megkívántalak, mint nászutas korunkban. A vendégeket azért nem fogod szódavízzel locsolgatni, ugye? (Letérdel eléje, a lábát átkarolva cuppanós csókot nyom a combjára) Skandináv istennőnk, szép, nagy seggű Solvejgünk! Ha te ott leszel, áram lesz abban a vendéglőben. Nem fogsz te felszolgálni... csak ha muszáj... elbeszélgetsz a vendégekkel. Az étel, az ital és a te tested melege. Ez a fehér testköltemény, ez odagyűjti majd a férfiakat. (Feláll, két tenyerébe emeli Mara melleit áhitattal, mint egy oltári kelyhet) Úgy fognak jönni, mint a darazsak a gyümölcsre. Te meg mosolyogsz majd, és meghallgatod a panaszaikat. Csak egy kicsit duruzsolsz vissza, mint egy jó öreg kályha. Hogy meleg legyen ott.

ZOLTA Mint az ósanya méhében.

HOLLÓ Pontosan. Neked még az impotenciájukat is el-síriák majd a törzsvendégek. Mara baba. Kis csen-gettyüt kötők a nyakadba, mint a bárányoknak. Hogy me halljam, ha valamelyik vendéggel elcsavarogsz.

ZOLTA (tölt, emeli poharát) Na igyatok, újgazdagok. (Mindkét férfi lehúzza, Mara csak belenyál).

HOLLÓ Ne irigykedj, Bálint. (Tartja a poharát, Zolta tölt, Holló megint lehúzza) Hiszen te is jössz, arany-apám! Nem megígérted a múltkor?

ZOLTA Mikor?

HOLLÓ A múlt héten. Amikor úgy benyakaltunk, hogy seggre esett az öntudatunk. (Mefogja Zolta vállát) Öregem. Én nem viccelek. Hivtalak, és te azt mondtad, hogy nem bánod. A pénzről is szó volt. Szép fizetést kapnál, tudod.

MARA Ne szórakozz Bálinttal, maffiózó.

HOLLÓ Állj! Én komolyan beszélek. Ugyanannyit kap-nál, mint a pincérem. De nem kellene felszolgálnod. A helyettesem lennél. S nem is kell majd ott lenned mindig. Maradna idő. Írhatnál mellette. Sőt. Lenne pénzed, nem kellene minden szar munkát elvállalnod. Csak amihez kedved volna.

ZOLTA (mosolyog) Hol ebben a te üzleted?

HOLLÓ Tényleg nem érted? Pedig olyan egyszerű. Tudod, az apám ...

MARA (közbevá) Tudjuk. (Mintha leckét mondana)

Törvénytörési bírót volt az erdélyi bevonulás után Kolozsváron. Negyvenkilencben internálták. Mert kisgazdapárti politikus volt a szegény marha.

HOLLÓ Vigyázz a szádra, Mara! Ez nem ágykérdés. A politika nem a te tereped.

ZOLTA Nana. Marának van annyi természetes esze, mint neked.

HOLLÓ Tehetett az apám arról, hogy nem született se parasztnak, se munkásnak ... se kommunistának? Hogy lépett volna be a Parasztpártba, a szocdemekhez vagy a kommunistákhoz? (Tündök) Azért a szocdemekhez talán mégis belépett volna... de már nagyon rozzant volt fizikailag. A kisgazdák párthelyi sége meg ott volt a szomszédban... szóval maradt a Kisgazdapárt... de Bálint... te nagyon jól tudod, hogy az öregem soha nem volt egy olyan reakciós karikatúrafigura. Egyszerűen értelmiségi volt. Büdös francot akart ő nagytőkét, meg nagybirtokot. Az öreg már negyvenöt előtt az államosítások mellett volt. Demokráciát akart az öreg. De olyan demokráciát, amibe belefér a szocializmus is. Ilyen Nyugaton sem volt soha. Az államosított országban kisüzemeket... kisbirtokokat

MARA Palacsintasütőket

HOLLÓ (nem hallja) Hogy azért pezsejjen ez az ország ... gazdaságilag ... hogy legyen inspiráló verseny, konkurrencia. Meg demokrácia. Színek, ízek, amiért élni érdemes.

ZOLTA Hát nem voltak fogékonyak az üregeid koncepciója iránt.

HOLLÓ Nem.

ZOLTA Mond csak, Lajos. Láttál te már olyan polgári demokráciát, amelyben csak ízek és hangulatok vannak?

És a nagytőke, a nagybirtok sehol?

HOLLÓ Én nem a polgári demokráciáról beszélek. ZOLTA Hanem milyen demokráciáról?

HOLLÓ Egyszerűen csak a demokráciáról. Ha úgy tetszik, egy szocialista demokráciáról...

MARA Nem értem. Ez most a szocializmusról beszél vagy a demokráciáról?

ZOLTA (Holló vállára teszi a kezét) Nagy álmodozó volt a te apád, öregem. Ez csak a könyvekben létezik. Harmadik út. De a gyakorlatban ilyen nem ismer a világtörténelem.

HOLLÓ (ingerült) Ne gyere nekem a világtörténelem-

Én is tudom, hogy fantáziált az öreg. De én a realitásokra gondolok. Hogy mért hagyom ott a falfűrészt a kertvendéglőért.

MARA Hogy többet keressünk.

HOLLÓ (felhőrdül) Nemcsak azért!

ZOLTA Tényleg, miért?

HOLLÓ Hogy megvalósítsak valamit az apám álmából. Amely azért szép volt, ha nem is volt igaz. Egy sziget lesz az, a vendéglő, ahol még irodalomról, művészetről is beszélnek majd az emberek... a minden-napi nyüzsgésből, robotból kiszabadulva.

MARA Meg politikáról...

HOLLÓ Ha akarnak, mért ne beszélnének politikáról is? Egy szocialista demokráciában talán nem beszélhetnek szabadon az emberek?

MARA És mennyi ideig akarod üzemeltetni azt a vendéglőt, Lajosom?

HOLLÓ Hogyhogy mennyi ideig? Életem végéig, gondolom.

MARA Na csak azért kérdezem, mert ha a vendégeid politikálni fognak abban a vendéglőben... ott záróra lesz rövidesen!

HOLLÓ Mondtam, hogy semmit sem értesz te a demokráciából. A szabadság, mint egy falat kenyér, úgy kell az embereknek. Hogy szabadon megmondhassák a véleményüket. Szabadon... bor mellett. Így kibeszélik magukból a problémáikat, megszabadulnak tőlük ...a többi már nem az ő gondjuk...

MARA Hát kié?

HOLLÓ Biztos, hogy nem az enyém.
MARA És ha megjegyzi a gondolatait feljegyeztik ... egyes, problémák iránt fogékony vendégek.
HOLLÓ Ez csak amolyan információáramlás. Alulról fölfelé. E nélkül hogyan éreznék a kényes pontokat... odafönt?
MARA És nem csinálnak valamit azután?
HOLLÓ Persze, hogy nem csinálnak. Azokkal sem, akik a problémáikat előadták.
MARA Akkor jó. Meggyőztél, Lajosom. Erre iszunk egyet. (Most ő tölt, s a két férfival együtt lehúzza is a cseresznyét)
ZOLTA (Hollóra néz) Elfogyott.
HOLLÓ Az érvem?
ZOLTA Nem. A pálinka.
HOLLÓ itt vannak a borok. Csak dugóhúzómnincsen. Gondolom, azért az van neked.

Zolta kimegy a konyhába

MARA (a rekamié feletti könyvespolcra leemel egy öngyújtót, gyorsan) Itt hagyta egyik nap az ágy fölött az öngyújtót. Bálintnak azt mondtam, hogy az enyém. Én felejtettem itt.
HOLLÓ (nyúl érte)
MARA Idióta! (Ráüt Holló kinyújtott kezére. Nyomatékkal) Ez már az enyém. Majd veszel magadnak egy másikat. (Rágyújtanak, Mara az öngyújtóval először magának, majd a férjének ad tüzet)
ZOLTA (felöltözött kint, dugóhúzóval jön be, palackot bont, tölt) Szürkebarát. Nem rossz.
HOLLÓ Bálintkám, tudod, mit mondok én neked? Amit az apám akart, az valóban fantazmagória volt. Hagyjuk. Hiszen ha nincs erős hatalom, amely határt szab... akkor hogyan maradhatna meg a kisvállalkozás egy szerényebb, alacsonyabb szinten?
ZOLTA Sehogy.
HOLLÓ Na látod. Így azért morálisan másképp néz ki a dolog. Nemcsak az állam által legális az úgy, ha-nem a lelkiismeret szerint is tiszta. Így, aki beszáll ebbe, az egy körülhatárolt struktúrában marad. Nem kacsingathat közben a kapitalizmusra.
MARA Ki kacsingat itt a kapitalizmusra? Ha te odaát fűrnád a falat, akkor a társadalmi ranglétráról majd-nem a földet érné a feneked.
HOLLÓ Pontosan. Okos asszony az én feleségem. Ezért lett ő is elkötelezett.
MARA Mi lettem én? Elkötelezett? Hiszen még a KISZ-ből is kihagytak annak idején... mert passzív voltam.
HOLLÓ Hohó. Nemcsak aktív politizálás létezik. Szoktál te morogni... úgy istenigazából... például az árak miatt?
MARA (tűnődik) Hát ...
HOLLÓ Nahát. Mert nem üt szíven a dolog. Ezért vagy te is elkötelezett. S minél többen veszünk részt az ilyen vállalkozásokban, annál több lesz az elkötelezett.
ZOLTA (iróniával) Ezért akarod, hogy belépjek?
HOLLÓ (röhög, legyint) Dehogy. Te képviselnéd az intellektualitást. A szellemet. (Most Holló tölt, isznak) Mert azt akarom, hogy szelleme legyen annak a vendéglőnek. Hogy az értelmiséget is odavonzza. Tanárokat, újságírókat, művészeket. Na gyere! Szép fizetést kapsz. Csak azt az egyet kötöm ki, hogyha nem akarsz munkába járni, legalább aznap reggel szólj nekem.
MARA (meztelen lábfejjel Zolta térdét birizgálja) Na?
ZOLTA (fenékiig issza a pohárát, feldobva) Olyan lesz, mint régen... azokban a tabáni, józsefvárosi, óbudai kisvendéglőkben. Télen havazik... vagy inkább smog van... sűrű, fullasztó köd, az ember bemenekül előle a vendéglőbe. Ott már semmi sem számít. Befűrod magad abba .a meleg vendéglőbarlangba. Az evésnek, ivásnak liturgiája van... mint a nagymisének. A fő-pincér a pap, csenget a poharakkal... zizeg a sült hagyma a rostélyoson... pörkölt-darabok menetszlopa indul a gyomorba. Cseppnyi szódával a hátán a torkodba kéredzkezik a piros kadarka. Mint valami finom szivacs, lemossa az agyadról a fáradtságot. Rizlingek kardala szól, férfias baritonok. Belebrummog a bikavér mélyvörös basszusa. Közben szöke muskotályok szoprán-szólója. Emelkedik a vendéglő, már ut-

cák, háztetők felett lebeg... kívül van ezen a szaros életen.
MARA (lábfejjel már Zolta combját simogatja) Szóval belépsz?
ZOLTA (lelkesen) Be én! Naná, hogy belépek! (Feldáll-nak, Zolta és Holló kezét ráz, utána egy gépies mozdulattal egyszerre paskolnak kétfelől a szintén felálló Mara fenekére.)

MARA (most már lelkesen, átkarolva a férfiak nyakát) Én is ott leszek! Számíthattok rám mindenben... szerelmeim! (Más hangon, alattomosan) Annát nem vesszük be?
HOLLÓ (dühös) Ne szórakozz, Marácska, ne szórakozz. Anna más. Annának hívata van.
MARA Miért? Én talán egy ordas kurva vagyok?
HOLLÓ Nem erről van szó. De Anna olyan tiszta... naiv... az ő mentalitása nem értené meg ezt az egészet...
MARA Mentalitása... fázom. (Felkapja a rekamiéről Anna pongyoláját, belebújik. Halk kulcscsikordulás. Anna az előszobaajtón át bejön)
ANNA Már megint vedeltek?
ZOLTA (csodálkozva) Hát te?
MARA Látom, nem dobtak fel a diákjaid.
ANNA (rosszkedvű) Eljöttem előbb. Kinőttem már a beatzenéből.
HOLLÓ Hahó! Nagy újság van, Anna.
MARA Bálint belép.
ANNA A pártba?
MARA Nem. A kisvendéglőbe. Téged nem erőltetünk... Lajos is azt mondja, hogy neked hivatásod van. ANNA (a férjére néz, hangsúlyosan) Neked nincs hivatásod?
ZOLTA (csak magának tölt, kiüssza) Nem mindegy? Ugyis egy leeresztett uszoda... ez a Kárpát-medence. ANNA (megragadja Zolta ingét) Ne metaforázz most, nyavalyás! Hová akarsz te belépni? Csak hogy írnod ne kelljen, inkább elmennél csaposnak?
HOLLÓ (sértődötten) Nem csaposnak, a helyettesem-nek.
ZOLTA Nézd... csak beszélgettünk... (Hollóhoz) Mondtam én valami véglegeset?
MARA Mondtál.
HOLLÓ Írhatna mellette. Többet mondok. Így írhatna igazán! Ott csak hivenne, beszélgetne... gondolkodna. ANNA A kocsmában.
HOLLÓ A kisvendéglőben. Az irodalmi kisvendéglőben. ANNA Hm. Irodalmi (Hollónak) Bálintot is kupecé tennéd?
ZOLTA Nem ma mondtad, hogy Lajos a jövő embere?
Előfutára?
ANNA (a férfiaknak) Azt mondom, hogy szar alakok vagytok mind a ketten.
HOLLÓ Ilyen érvek előtt egyelőre meg kell hajolnom. (Gúnyosan) Remélem, csak egyelőre. (Marához) Mara, indíts! Ez nem a mi konfliktusunk!
MARA Na pá! Majd holnap beszélgetünk. (Indulna ki-felé)
ANNA Lessel szíves a pongyolámat!
MARA (újra bugyiban, melltartóban. Dühödten ráncigálja a lila ruhája cipzárját) Először vettem fel, s már akadozik. (Szándékos otrombasággal Zoltának) Negyvenkét éves korodra megtanulhattad volna, hogy kell banni a női cipzárakkal. (Mutatja a cipzárt) Elrontottad.
ANNA (nyugodtan) Mert remeg a keze a sok italtól. HOLLÓ Nincs harag, gyerekek. Köztünk nem lehet harag. Aludjatok szépen. (Holló és Mara kimegy) ANNA Bálint. Komolyan gondoltad te ezt?
ZOLTA (sunnyít) Szép fizetés... szinte ingyen. Mégiscsak új színek... témák ...
ANNA Potyaborok. Látomáskorcsolyák.
ZOLTA Mi bajod van, neked a látomásaimmal? Ugyis ritkán jönnek.
ANNA És akkor is debrői szagúak. Hárslevelűek. ZOLTA A debrői nemes íz. Nem sértettél meg.
ANNA Az egyik novellában... a templom két tornya között feszülő kötélén hintázik valaki. Forog vele az álomváros, manzárdszobákba kukucskál be.
ZOLTA (mosolyog, ez végre kellemes téma) A harangtoronyból a féltékeny pap fenéken lövi a szemközi cukrászda pincérmőjét... a Szent Sebestyén, hóna alól kihúzott nyílvezzszóval. .
ANNA (nem mosolyog) Igen. Aztán kihalt téli strand.

ZOLTA Csak női bikinik pihennek a fűben, mint tavalyról ittmaradt falevelek.

ANNA De az üres medencék alatt annál virulensebb élet folyik. Buja lombkoronákból aláhulló női lábak. Kókusztejjel mosott kővér női testek. Igen, ez a te világod. Kétségtelen. Az alteregőd, abban a novellában végül sűrű liánok között bolyong. Mint aki elveszett. A két hegy között a völgyet keresi. A kettős héjú rózsaszín kagylót feszegeti. A bejáratot. Az ósánya hatalmas vaginájában lépdel. A méhében csúszik fenékkal lefelé egy meleg, nyálkás horhoson.

ZOLTA A magzatvíz óceánja ringatja az időtlenségben.

ANNA Igen, az idő. Ami se nem jelen, se nem múlt, nem, is jövő. Hanem mindez egyszerre. Folyamatosság és találkozás. Emlékeké és lehetőségeké. Amikor a valóság csupasz, meztelen emlékei az eredeti lehetőségek ruháiba öltözhetnek vissza.

ZOLTA Mintha ülnél egy nyári kertben, és nemcsak a muzsikát hallanád. Hanem azt is át tudnád ténylegesen élni, az életedben fogni meg végre, amit ez a muzsika csak ígér!

ANNA El tudtad hitetni, hogy mindez megvalósulhat. Egy más minőségű időben, térben. Ezért a varázslatért érdemes volt írni. Akkor tévedtél, amikor azt hitted, hogy a valóságban is megkaptad azt... amit az írásaidban felépítettél. Mikor írás helyett már csak éltél!

ZOLTA (*legyint*) Sosem éltem.

ANNA De éltél. És élsz. Az ósánya ölet elcserélve Maráéval. Mara hatalmas fenekét összetévesztve a látomásaiddal. Élsz, Mara combjai közé ragadva. Szánalmas életet.

ZOLTA Honnan tudod te, hogy Mara combjai között mit érzel?

ANNA Talán szerelmet? Mert ez még jól hangzana. A szerelem is lehet alkotás.

ZOLTA Fenét érzel szerelmet. Csak jó vele. A fehér testével. Na ne haragudj. Nem kéne ilyen őszintének lennem. Tudom, ezek az érzéki sebek éppúgy fájnak a nőnek, mint a más iránti érzelmek.

ANNA Nem haragszom.

ZOLTA De ez nemcsak az érzékek tombolása. Azért, mert nem szerelem... még adhat valami egyebet is. Inspirál ... gondolatokat ad... hangulatokat, amiket azután majd képekbe rendezek ...

ANNA Feljegyzések különböző borítékokban. Motívumok. Mara lábfeje: lírai novellettek. Mara csipői: barokkosan duzzadó stílusban megírt elbeszélések. Mara combjai : hosszabb epikai futamok. Szétfolyó hasa, melle: abszürd novellák.

ZOLTA Ahogy mondod. Egy férfi még szeretkezés közben, a nő hátán feküdve is alkot.

ANNA Hát nézd csak. En ugyan nem alkottam sem-mit... amikor pár órával ezelőtt Lajossal együtt feküdtem a szomszéd lakásban. De azt tudom, hogy nagyon jó volt!

ZOLTA (*ez mélyítés volt, nehezen veszi a levegőt*) *Mi-csoda?!*

ANNA Jól hallod. Nem voltam semmiféle banketten. A szeretőmnél voltam. Holló Lajosnál, a negyedik emelet húszban. Abban a számodra is meglehetősen ismerős lakásban.

ZOLTA (*vigyorogni próbál*) Na, ugrass csak, ugrass. Belátom, megérdemlem.

ANNA (*nyugodtan*) Nem ugratlak, Bálint. Holló Lajossal szeretkeztem. Nem akarok neked fájdalmat okozni. De annyit megérdemelsz, hogy viszonzzam az őszinteségedet. Meg kell mondanom, hogy az, én érzékeim sem télenkedtek. Ez a test... (*végigsimít a testén*) bizony őrzöngött... többször is ezalatt...

ZOLTA Ez nem lehet ... szóval Lajos nem a falat fúrta ... hat óra után.

ANNA De nem ám!

ZOLTA És pont Lajossal! Ezzel a renegát álmérnök-kel!

ANNA Nem ő az, aki érdekes itt.

ZOLTA (közbeüvölt) Hát ki? Talán én?

ANNA Igen, te ... és én. Tebelőléd indult ki az egész. De most már egyáltalán nem bánom. Eljutottam én is saját magamhoz. Az a tömény önzés segített, amely belőled árad. Mert ebben a viszonyban (a szomszéd lakás felé mutat) már valóban nem Lajos az érdekes, nem is a kettőnk kapcsolata fontos ... (újra jelzi,

hogy a Lajos és a közötté levő viszonyról van szó), hanem egyes-egyedül én.

ZOLTA Nem értelek.

ANNA Egyszerű pedig. Mikor elmentem Lajostól, beültem egy presszóba.

ZOLTA Gondoltad, hogy lemoshatod Lajost egy féldecivel?

ANNA Semmi okom a lelkiismeret-furdalásra. Azért ültem be, hogy átgondoljam ezt az egészet. Én nem akartalak téged kisajátítani. Már abba is beletörődtem, hogy szinte semmit sem kapok, ...ed ... nem-hogy szerelmet, mint régen.

ZOLTA Igazságtalan vagy, Anna. Ez nem más, mint átlátszó öngazolás. Amit most mondasz.

ANNA Ki előtt kéne magamat igazolnom? Teelőtted? Vagy saját magam előtt? Mert ez utóbbit talán még elfogadom. És nem vagyok veled szemben igazságtalan. Emlékszel még arra... milyen volt a mi szövetségünk régen?

ZOLTA (hallgat, tölt magának, iszik) Emlékszem. Én nem ezt akartam.

ANNA Ezt csak most mondod. Korábban bezzeg nem mondtad ilyen nyomatékkal. Mert akkor esetleg ki kellett volna bújni Mará combjai közül. Ilyen áldozatra, ha, nem kényszerítenek, te nemigen vagy képes.

ZOLTA Ezért csináltad? Hogy kényszeríts? Vagy egy-szerűen csak bosszúból?

ANNA Nem bosszúból. És nem is azért, hogy kényszerítselek. Nem volt nekem akkor már annyi önbizalmam. Csak figyelmeztetni akartalak. De úgy, hogy igazán fájjon.

ZOLTA Ez sikerült.

ANNA Nem úgy, ahogy én gondoltam. Én sem ezt akartam.

Hogy ez legyen a vége.

ZOLTA. Ez örület. Csak nem azt akarod mondani, hogy szerelmes vagy ebbe a ...

ANNA Dehogy vagyok szerelmes. Még annyira sem, mint te Marába. Mert te azért belelógatsz a testi játékaidba ... szép csillogó diszeket.

ZOLTA Én ...

ANNA (férje szájára tapasztja szelíden a tenyerét) Hallgass meg, Bálint, kérlek. Én csak azt akartam... lehet, már csak azt akartam, hogy írjál, hogy megint írjál végre. Nekem ez nagyon fontos. Ez mégiscsak ad valami értelmet... számomra is annak, hogy itt vagyok melletted. Ha az már el is múlt, ami köztünk volt... legalább ez maradjon meg belőle. Hogy érezzem: még szükséged van rám. A társad vagyok.

ZOLTA (csendesesen) Mindig az voltál.

ANNA Sokat kinlódtam melletted. Nem akartam én se pénzt, se rangot... valamiféle írófeleségnek kijáró rangot általad.

ZOLTA Tudom, Anna.

Mara megjelenik könnyű nyári pongyolában a szomszéd lakásban, és végighever a kanapéján. Nem csinál semmit. Olyan pozícióban fekszik háton, mint a csecsemők, akik magukra maradván saját magukat szórakoztatják

ANNA Ha azt láttam volna, hogy kielégít a fordítás. A szerkesztés vagy a dramatizálás. De te is kinoztad magadat. Az utóbbi években különösen, hiszen olyan keveset írtál. Te is tudod, hogy több van benned. A megjelent két kötetnél is sokkal több erő. Miért hagyod ezt elfolyni? Nem az fáj igazán, hogy lefektetted Marát. Különbben is jól tudom, hogy nem ő

volt az első. Még arra is gondoltam, hogy nem lehet egy férfit úgy lekötöni... ahogy én szeretném... ahogy azt valamikor természetesnek ... szerelmekhez egyedül méltónak éreztem. Még az is eszembe jutott.. milyen hülye voltam... hogy nem foszthatlak meg minden kis örömtől. Mert beszűkülsz, besavanyodsz mellettem. S ez kihathat az írásaidra is. Mi-kor egyszer Marától jöttél haza... megharapott vállakkal... elfojtottam a dühömet. A feltékenységemet. Azt mondogattam magamban, hátha Mara valamiféle trambulín számodra. Ahonnan ugrass valahova végre. Na nem nagy mélységekbe, de mégis. Akkoriban már nagyon keveset írtál.

ZOLTA (keserű) Nem ugrottam sehova sem.

ANNA Hát nem. Később értettem meg, hogy becsap-tál. Otrombán becsaptál. Befeküdtél Mara ágyába, mint egy bölcsőbe. Elringattad magadat a kéjjel, mákonyként szívtad magadba a gyönyört, mint óriás csecsemő a cucliját. Mara teste a takaród lett, amely alatt csak lefeküdtél elterpeszkedve. Csak vegetáltál, forgattad a fejed Mara napemlője felé, mint a növények. Magadat is becsaptad... amikor eleve Marába temetkeztél!

.ZOLTA Miért fekédtél össze Lajossal? Erről beszélj már végre! ANNA Erről beszéltem eddig is. Mara kitűnő lehetőség volt számodra... ahhoz, hogy ne csinálj sem-mit. Igen, alibinek sem utolsó. Férfiszemmel nézve tudom, hogy nem akármilyen érték a teste.

.ZOLTA Es a Lajos teste?

Holló Lajos egy fél percre megjelenik a másik lakás ajtajában. Gatyában, meztelen felsőtesttel súlyozózik, aztán visszabújik a nem látható szobába

ANNA Csak figyelmeztetni akartalak vele. Hogy fel-ébredj végre. Olyan férfival akartam lefeküdni, akit utólag nem kell szégyellnem.

ZOLTA Akiben van energia. Aki aztán nem pihen. Megy, mint a T-34-es.

ANNA Olyat kerestem, akit nem kell szégyellnem. (A szomszédba mutat) Nem kellett messzire mennem. ZOLTA Nem mentünk messzire.

ANNA De valamivel azért továbbmentem annál, mint amennyire el szerettem volna menni.

ZOLTA Még egy lakással?

ANNA örülök, hogy szellemeskedsz, Bálint. Így könnyebb lesz elmondanom.

ZOLTA Azt hittem, hogy mindent elmondtál.

ANNA Még nem. Én csak sebet akartam ütni rajtad. (Tűnődve) Na nem önzetlenül persze. Úgy, hogy nekem is jó legyen ... egyszer.

ZOLTA Egyszer?

ANNA Eléd akartam állni utána. Látni, hogy vinnyogsz, szűkölpsz te is. Ha másért nem, a hiúságod miatt.

ZOLTA Miért nem mondtad meg? Hagytad, hogy négy-kezes játsszunk Lajossal. Két zongorán!

ANNA Mert túlságosan jó volt. Erre nem számítottam. Hogy így alámerülök én is. A te játékaidba. ZOLTA (üvölt) Az én játékaimba?

ANNA Mindig azé játék, aki kitalálta.

Vége az I. résznek

II. rész

A játékszín ugyanaz. Pár nappal később, meleg nyári este. Anna az összecsukszott rekamién ül kétrészes fürdőruhában, piros nyári körömcipőben. Karcsú, elegáns alakja ülve, mozogva egyaránt érvényesül. Zolta az egyik fotelba roskadva ücsörög, ingben, nyári nadrágban. A dohányzóasztalon bor, Zolta kvaterkázik lehangoltan, Anna csak ritkán iszlik, de akkor a mozdulatnak funkciója van, életöröm, érzékiség árad olyankor belő-le. A másik lakásban --- Anna és Zolta párbeszéde alatt --- először Holló jelenik meg. Három, nagyméretű metszetet cipel át a másik szobából, gondosan pucolni kezdi az üvegjüket. Közben a metszetek - és a felirataik is -- világosan kivehetők lesznek: Széchenyi István. Deák Ferenc és Németh László portréi ezek. Utána a három képpel Mara pamlagához lép, a portrékat a falon - az erotikus jeleneteket ábrázoló szöftesen - próbálja egymás mellé illesztgetni. Deák Ferenc portréja a szeretőjét hátulról fogadó nő fenekére kerül éppen: Holló a fejét csóválgatja helytelenítőleg, leakasztja a szöftest a falról, s a pamlag elé göngyöli, mint valami szőnyeget. Közben egy könyvet is lerak az éjjeliszekrényre nyomatékkaal. A cím látható: Németh Lászlótól A minőség forradalma. Holló távozása után Mara veszi át a terepet. Hosszú, a cipőjét takaró sötét színű szoknyában van, a szoknya merész hasításának ebben a jelenetben nem szabad látszania. A hosszú szoknyához fehér, csipkés, nyakig zárt blúz társul: Mara most krúdys háziasszony, aki vendégségbe készül a századelőn. Egy Krúdy-regényt hoz magával, beleolvas, majd egy terítőt kezd himezni. A művelet nem köti le, gyak-

ran felneáz, a szomszéd lakás felé bámul, mintha hallaná az ott folyó párbeszédet

ANNA Akkor kezdődött a dolog, amikor végleg eltűntél Mara combjai között.

ZOLTA Hogyhogy eltűntem?

ANNA Felszívódtál abban a puha, fehér molettségekben. Mara mint egy óriás, hűsevő növény — bekebelezett. Nem volt ez szerelem, veszélyesebb volt annál. A szerelem kényszerít ... kényszeríti a férfit, hogy kihozza magából azt a tehetséget, ami benne van. Hogy abban a nagy versenyben, abban a nagy erőmutatványban, ami a szerelem, bizonyítsa... jól lát-ható teljesítménybe emelje a nézője, a szerelmese számára ezt a szellemet. Ezt a tehetséget. Amely megbéklyózza, hozzád láncolja még erősebben a társadat, De te valójában senkit sem akartál magadhoz kötni. Marát se, engem se.

ZOLTA Anna... én azért közben mégiscsak jártam az utamat... lehet, hogy megtorpanás volt... valami szükséges kanyar, kitérő... esetleg csak erőgyűjtés ... pihenő.

ANNA Hosszú pihenő. Ha még lett volna kedvem röhögni, hát a pofádba nyeritettem volna. Azzal áltatod magad, hogy közben a lírai prózád tartományait járod? Abban a fehér hűstömegben?

ZOLTA Pihentem, Anna.

ANNA Mít pihentél te ki, mondd? Talán a szerelmünket? Amely úgy fogyott el, hirtelen, mint egy kádban felejtett mosószappan?

ZOLTA Erről nem én tehetek. Olyasmivel vádolsz, ami évezredek óta magától szokott eltűnni. Észrevétlenül.

ANNA Dehogy vádolkodok. Csak néztem ezt a te nagy vegetálásodat, és gondolkodtam. Még azt a kárörömet sem érezhettem, hogy beleestél egy nagy szerelembe, és megpörkölödpsz legalább. Hogy odaégsz egy kicsit. S akkor talán mozdulnál valamilyen irányban végre.

ZOLTA (kesermyésen) Egy kicsit odaégve... utána talán fogyasztani lehetett volna a novelláimat. Mint a jó pörköltet, másnapos kozmával.

ANNA Csak dühöt éreztem. Es egyszer csak tudod mit? Irigységet. Ez meglepő volt. Igen, irigységet.

ZOLTA Mara testére irigykedtél? Hiába ápolt, izgató... hol van a tiédől az a test... eleganciában.

ANNA Dehogy Mara testére irigykedtem. Egyszer csak... furcsa volt. Megkívántam ezt a te nagy hentergésedet, Bálint!

ZOLTA Még mielőtt lefeküdtél volna Lajossal?

ANNA Nem tudom. Most, utólag azt hiszem, már akkor' is bennem bujkált ez a vágy. Még mielőtt lefeküdtem volna vele. Az, hogy milyen lehet az ember-nek... egy nőnek ... így elengednie magát... így elhemperegni. A te gyönyörödben.

ZOLTA Már megint az enyémben?

ANNA Hát... arra gondoltam ... mégiscsak lehet ben-ne valami, ha évekig nem tudtál kimászni belőle.

(Anna most tölt magának, a poharat játékosan forgatja, a nyelvét beledugja a borba, gourmande módjára izlelgeti)

ZOLTA És milyennek találtad?

ANNA Lajost? Nem róla van itt szó. O csak amolyan eszköz volt ehhez... persze finom eszköz, ez, kétségtelen. Tudod, olyasmi, mint a te számodra Mara.

ZOLTA Már megbocsáss... Marát és Lajost egy lapon említeni. A germán mítoszokban vannak ilyen szöke, robusztus szépségek, mint Mara. Marának ez a műfaja... Nemes, telivér kanca! De Lajos... azzal a szalonnaszagú humorával. Hiszen olyan a teste ... mint-ha a disznótoron mértéktelenül vastagra tömtek volna ki egy hurkát. Egy hatalmas hurka z a Lajos!

ANNA (iszik) Ha már a disznótornál tartunk... én nem hurkát mondanék ...

ZOLTA Te!

ANNA Igen, igen, azt gondoltam ... egyszer én is be-tévedhetek ebbe a disznótorba. Megkóstolhatom azokat a vastag, rusztikus izeket.

ZOLTA De nem egyszer tévedtél be !

ANNA Mert tényleg, jó odabenn. Amikor elhatároztam, hogy figyelmeztetlek Lajossal... még nem tudtam... hogy olyan disznótor ez, ahol nagyon hamar újra megéhezik... jóllakottan is az ember.

ZOLTA Nézd... én tudom, hogy önző ember vagyok. De azt az egyet azért nem hiszem, hogy mellettem hiányod lehetett valamiben. Különösen abban a dologban nem. Amiért Lajoshoz fordultál végül is.

ANNA Mit tudsz te erről a hiányérzetről, Bálint? Mikor még szerelmes voltam.... akármilyen különösen hangzik ma már, beléd... nagyon szerettelek, és nagyon szenvedtem... miattad és saját magam miatt. Az a megaláztatás ... és ami még rosszabb, az a félelem, amellyel szüntelenül néztem, hogyan lopod ki magad a közös életünkből... hogyan távolodsz egyre messzebbre. Mintha csak egy hétféle vikendháze lett volna a szerelmünk, ahova véletlenül tévedtél be. Mint egy csavargó tolvaj. Aki azt hiszi, hogy azért értéket talál odabent... valamit... de semmi sincs és *kisurran*. Olyan csendben, mint ahogy bejött.

ZOLTA Miért kinzod magad? Szerettelek! (Mégfogja Anna haját, maga felé rántja az arcát, mindkettőjüknek tölt, iszik)

ANNA (most nem izléletgeti a bort, lehajtja) Szerettél? Nem akarok erről beszélni! Most nem. Én, nem. magányos és unatkozó asszony voltam. Tudod, hogy nem ez hajtott Lajoshoz. Hanem a félelem, Bálint. A meg-aláztatás és a félelem.

ZOLTA Mitől féltél? Érezned kellett volna, hogy sosem tudlak elhagyni.

ANNA Nem Marától félted. Tetőled. És magamtól. Ahogy távolodtál, napról napra messzebbre, hívtalak volna vissza, futottam volna utánad... mint apám után futottam kislány koromban... amikor hosszú idő-re vidékre utazott. Csak dolgozni ment... de mindig azt hittem, hogy nem jön többé vissza. Sokat veszekedtek anyámmal akkoriban. Azt hiszed, hogy ez a megalázkodás... ez a bizonytalanság... amelyben sosem tudom, hogy mikor zuhanok egy olyan mély kútba... ahonnan már csak a nyöszörgésem hangzik fel... ez, nem félelem? Azért, mert együtt élünk, mert nem hagytál el fizikailag? Mit gondolsz, mért voltál te olyan boldog mindig? Olyan magabiztos és elégedett.

ZOLTA Sosem voltam elégedett.

ANNA Az énednek az a jobbik része, az lehet, hogy sosem volt elégedett. Amelyiket elégette Mara bő-re. Testének szellemesítő krematóriuma. De a másik, amelyik megmaradt, annál boldogabban vigyorgott. Mert ennek az önelégült férfinak aztán sem-mit sem kellett kockáztatnia. Nem vitt bele semmit a kapcsolataiba. És nem is. Várt tőlük a gyönyörön kívül egyebet. Ezért azután nem is vesztethetett ott semmit.

ZOLTA Nem kevés az egy nő számára, amit én adtam Marának.

ANNA Persze, hogy nem. Ezt csak azután tudtam meg, amikor én is alászálltam... azokba a játszadozásokba Lajossal. Azt hiszed, a szerelem, a rettegő szerelem nem öli meg a testi örömeiket is? Lehet úgy élvez-ni... amit a testem ad... ha folyton arra gondolok közben, hogy meg kellene már kapaszkodnom abban a nyirkos kűtfalban? Abban a megaláztatásban, amely-ben, folyton csak süllyedek egyre mélyebbre? Ha reszketve figyelem a szerelmet? Még az ágyban is? Mint valami mérleghintán, amelyen egyre feljebb billenek, s már régóta nem is libikóka ez, hiszen áll a levegőben a hinta. Oly aránytalanul nehéz súly... ez a te könnyed szerelmed, hogy nem is lehet játszani ezen a hintán. Csak kapálódzom fagyott lábakkal odalent. A semmiben, ahova felemeltél. Már nem a földön játszunk, mint régen. Mikor egyforma súly volt mind-kettőnk testének, szerelmének. Mindig vártam vala-mit, mindig figyeltelek. Hátha egyszer... egy régi mozdulat megisméltódnak... mint amikor megérintettem az ujjammal ölelkezés előtt a szemhéjadat... régen ... mert úgy éreztem, hogy ott vagyok belül, a szembogaradban. S ha így öleltél magadba, akkor már nem számított, hogy én nem is vagyok... nem is létezem.

ZOLTA (meg akarja csókolni, nyugtatólag, szeretettel felesége száját, de Anna ajka kinyílik, egyszerre ful-dokló és érzéki csók lesz belőle) Anna...

ANNA (megrázza a haját, mint aki álomból ébred) Régen ilyenkor... azt hittem, hogy meg fogok érkezni valahová. (Iszik, végigsimít a testén) Hogy ez a bőr, ez a test valami térkép... (ujjbegyével karjának,

combjának halvány ereit mutatja) ezek az erek valamilyen folyók, amelyek el lehet jutni valahová... énnekem, hozzád és neked éhezem. Látod, becsap a testünk. Ha ilyesmit várunk tőle. Ezért tudtál te olyan. önfeledten hajózni, mert nem akartál megérkezni se-hova sem. Hozzám se. Marához se. Másokhoz se. Most, már én sem akarok megérkezni sehova sem. (Lábával könnyedén Zolta combjához ér) Megtanítottál arra, nagy hajós, hogy csak utazni érdemes. Sohasem lesni a partokat, öblöket. Hogy úgy is lehet örülni, játszadozni, ha az ember egyáltalán nem óhajt célba, érni. Szerelem nélkül. Félelem nélkül. Az örökös mér-legelés nélkül. Sőt. Úgy lehet igazán. Felszabadultan.. Méltósággal. (Újabb csók, Anna kezdeményezi, nyel-rét felparázsló érzékiséggel Zolta szájába dugja egy pillanatra)

ZOLTA (kesernyően) Eszerint mégis kaptál valamit tőlem.

ANNA (derűsen) Hát nem ezt az örökséget vártam. De elhajóztam ezen is... (újra bőre finom ereit mutatja) a hozzád vezető csermelyek helyett...

ZOLTA Lajosig.

ANNA Igen, Lajosig. A felszabadult játszadozásig. Mi-kor a meztelen test röptét nem figyeli többé a szív és az idegek radarhálója. (Iszik, csücsörít) Ez tiszta játék, mint a gyerekeké. Önfeledten folyik a jelen-ben, mint az óvák, hiszen csak erre az újdonságra koncentrálsz a testem. Múlt és jövő nem árnyékolhatja be ezt a játékot. Gondolom, emlékszel még a gyermekkoraadra?

ZOLTA (komoran) Emlékszem. De az enyém nem volt ilyen felhőtlen.

ANNA Tudom. (Gúnyorosan éneklő) „Rákosi pajtás bennünket, boldog jövőbe vezet.” (Legyint) Rákosi apánk. ből nekem is kijutott. De gyerekfejjel övele én nem-igen törődtem. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem játszottam akkor is önfeledten. (Dúdol) „Kis kacska fürdik, fekete tóban, anyjához készül, Lengyelországba.” is. Tudom már, hogy miért szerettem, ezt a gyermekdalt annyira. Talán azért, mert az anyám székelly volt, és ő is mindig az anyjához készülődött Erdélybe. Fekete tó... zöld tó. Te... a Moravcsik Pista egyszer a lábaim között akart át-úszni ... halacszkázás közben a Balatonban. (Kuncog) Majdnem megfulladt, mert ijedtemben présbe fogtam a fejét a combjaimmal. (Szép, karcsú bokáját, lábszárát nézi) Látod, Bálint, ezt azért tényleg nem gondoltam volna. Hogy ezek a lábak arra valók, hogy' miközben egy férfit ringatnak... valójában, mindenekelőtt saját magamat, az én testemet ringassák a gyönyörbe. A tiszta játék gyönyörébe. Neked magyarázom, hogy ez a játék milyen tiszta műfaj?

ZOLTA Csak magyarul.

ANNA Nem gubancolják be érzelmek. Kinok, morális és egyéb nyavalyák...

ZOLTA Egyéb nyavalyák?

ANNA Igen. Szerelmek.

ZOLTA Szóval azt akarod mondani, hogy Lajos teste csak amolyan anatómiai segédeszköz. Csak a folyamatot elindító katalizátor. Mint a kémiaiában.

ANNA Na nem éppen katalizátor. Lajos részt is vesz a folyamatban. Elég aktívan. Marára gondolt. Te is hiába húznád fel a vitorládát, ha az ő teste nem ringatna.

ZOLTA Nagyon belejöttél te ebbe a vitorlázásba.

ANNA Te voltál a mesterem. Szindbád, a hajó kapitánya. Lajos csak matróz ezen a hajón. De kitűnő matróz, azt meg kell hagyni! (Végigsimít a csipőjén, az ölére siklik a két tenyere) Újra megtanultam, Bálint, hogy tud ez a test még örömet adni és kapni.

ZOLTA Csak úgy pórén. Szerelem nélkül.

ANNA Úgy bizony. Mint a nemes, telivér kancák. Tiszta, friss legelőn. Ahol te is annyit legeltél Marával.

ZOLTA Érzelem nélkül. A magány bugyraiban.

ANNA Tudod, hol vannak azok a bugyi-ok? A magány pokolbugyrai? A szerelemben. Én aztán ismerem azokat. Alig tudtam kimászni ... épen belőlük. Tebelőled. Ne gyere most nekem a szerelemmel!

ZOLTA Nézd ... hagyjuk ki ebből Marát... s akkor talán csak elismered ... hogy a vágy, a gyönyör mégis más... az érzelmi kapcsolatban. A szerelemben. Valahogy azért patinásabb, nemesebb.

ANNA Megengedem, nemesebb. De nem igaz, hogy a gyönyör jobb és erősebb. Éppen erre jöttem rá, Bálint. Az életben nem keverednek úgy a műfajok, mint a te írásaidban. A szexualitás külön műfaj. Egyszerű és mégis rafinált harmóniája van. De diszharmonia lesz belőle, ha belecincognak hamis, érzélgős futamokkal.

;;ZOLTA Én a szerelemről beszéltem, Anna.

ANNA A szerelem valóban más. Te csak tudod. De azért, mert valódi érzelmek emelik be az embert... abban a sosem volt, csodaszép világba ... attól még az érzéki örömök nem lesznek feltétlenül erősebbek. Hagyjuk a szerelmet... kérlek.

ZOLTA Egyedül örvög a test ebben a kapcsolatban, Anna. Két test egymással, és mégis egyedül.

ANNA Igen. A kölcsönösség csak addig terjed, hogy a másik test is felszabaduljon. Játszhasson. Ebben is van azért önzetlenség. Alacsonyabb szinten persze, aláírom.

.ZOLTA Magára marad az ember, mint mindig.

ANNA De nem olyan gyötrelmes magányban, mint a szerelemben. *(Kiolódoz Zolta ingén két gombot, végig-simít kezével a férfi mellkasán, karján, a mozdulat kedves, de erősen érzéki is)* Tudod, Bálint, hogy Lajos óta... egészen más veled is az ágyban? Ugyan-olyan izgalmas, mint az elején... nagyon rég volt olyan jó, mint most.

'ZOLTA *(megdöbben, izgatott hangon)* Észrevettem, Anna. Azt hittem, hogy Mara miatt van.

ANNA Dehogy. Nem akartam én versenyre kelni Marával. Belülről jövő dolog ez.

ZOLTA Nem, egészen értem...

ANNA Ne haragudj... én nem akartalak megalázni azzal, hogy elmondtam mindezt neked. Hogy ilyen őszinte voltam. Ha igazán megértetted ezt az egészet, akkor érezned kell azt is, hogy ez nem megalázó számodra. Ennek így kellett történnie. Hogy felszabadul-tan tudtam örülni Lajossal. Ha Lajos igazán fontos lett volna ... másképp is ... akkor nem hiszem, hogy átengedhettem volna magam... így... ennek a játéknak. Lajos. mellett tanultam meg, hogy lehet úgy is élni, hogy csak saját magára támaszkodik az ember'. Nincs kiszolgáltatva senkinek. Egyedül van. De nem szűköl ettől a magánytól! Mert tud élni egyedül is! Nélküled is. Az ember levegőt vehet végre. Örülni tud még az apró örömöknek is. Hogy süt a nap a strandon, a Pap-szigeten, hogy köréd guggolnak a szentendrei házak. Bűjőcskázol a macskaköves síkátorokban, mint egy játékvárosban. Ezért jó veled is. újból, Bálint! Mert nem várok tőled már semmit. Ezt Lajosnak köszönheted... hogy megint ilyen izgalmas kettőnk között... *(A testéhez húzza a férjét a rekamiéra)*

ZOLTA *(fanyarul)* Köszönöm.

ANNA *(karja között tartja Zoltát)* Most már tulajdonképpen nincs is szükségem Lajosra. Ugyanolyan jó veled. Ha te kibújnál Marából... felegyenesednél végre. Tartásod lenne újra ...

ZOLTA Mi bajod az én tartásommal?

ANNA Görnyedt. Roskátag. Igen, ha kiegyenesednél... Még az is lehet, hogy újra megszeretnélek.

ZOLTA Megint a szerelem bugyraiban?

ANNA Ne mondjunk nagy szavakat. Lehet azokból a bugyrokba kellémes járatokat is csinálni... tereket...

ZOLTA Nem zsarolsz te engem, Anna?

ANNA Persze, hogy zsarollak. Ha ugyan még tudlak. Jó ügy érdekelben teszem. Hogy olyan komolyan vedd az írást, mint régen.

ZOLTA Azt is a szememre hánytad, hogy nincs drámai erő az írásaimban... az utóbbi időben. Hogy elillant. Hát te gondoskodtál a drámáról. Igazán figyelmes

vagy.

ANNA Köszönöm. Én mindig igyekezlek téged inspirálni. A legjobb tudásom szerint.

ZOLTA Te csak ne inspirálj többet! Ez a dráma már így is túl feszes nekem.

MARA *(könnyű nyári pongyolában, csöngetés nélkül, a kulcsával bejőn)* Huhu! Sziasztok! *(Leül az egyik fotelbe)*

ANNA Szia.

MARA Hogy vagyunk, hogy vagyunk?

ANNA Kicsoda?

MARA Hát én. Magamtól kérdezem.

ANNA Vagy úgy. Azt beszélj meg magaddal.

MARA Jaj, de értetlen vagy. Magamtól kérdezem ugyan, hogy hogy vagyok, de nem tudok válaszolni magamnak. Pedig egész délután ezt kérdezgettem.

ANNA Bálint szerint. nem érzed magadat valami fényesen.

MARA Teszerinted, vagy Bálint szerint'?

ZOLTA Lajos mondta, hogy migrén gyötör.

MARA *(megsimogatja Zolta arcát)* Bálint kedves ... aranyom... *(a simogatásból kisebb pofon lesz)*, te szar-házi... Mikor volt neked migrénem? Tudod, mikor? Egyszer. Amikor annyit ittál, hogy közben hiába forgolódtam neked az ágyon.

ANNA Ez az. Annyit iszik, hogy a legutóbbi időben... napokban... *(Széttárja a karját)* Semmi. Sehöl sem-mi. Egyáltalán semmi.

MARA *(egy pillanatig rémülten, lefelé mutat a testén a kezével)* Ott?

ANNA *(bólint)* Ott.

Mindenki röhög, megkönnyebbülve

MARA Jaj... milyen hülye humorod van. Halálra rémítetd az embert. *(Iszik Zolta poharából)*

Holló megjelenik falfűrójával a másik lakásban. Szét- szedi, beolajozza a készüléket, berakja egy nagy dobozba. Az aktust ünnepélyesen hajtja végre, mintha pecsétet is lehelne utána a dobozra. Fontos, hogy a Zolta által kezdeményezett lírai játék előtt befejeződjön --vagy, ha nem, akkor a játék alatt semlegessé váljon a színpadkép szempontjából - Holló tevékenysége

ANNA Mellette... a tanítás azért. más lett. Az óráim, a magyaróráim ugyanolyan jók voltak, azt hiszem. Sót.

MARA Kiről beszélsz ez?

ANNA Lajosodról.

MARA Az enyémről? Továbbadtam neked. Nekem elég az egzisztenciája. Nehogy az egész férfit visszaadd it' nekem.

ANNA Még színesebbek lettek az órák. Több volt bennük a fantázia. Tényleg vittem magammal a gyerekeket. Tudjátok, hogy manapság milyen nagy dolog Fez?

MARA Honnan tudjam? Nekem nincs gyerekem. ANNA

Azért ismered te .a fiatalságot... máshonnan. MARA Ugyan honnan?

ANNA Hát nem a tízórai miséről... Vittem a srácokat, lányokat magammal... De miért? Elsősorban saját magam miatt. Tényleg sok mindent kaptak tőlem. De ebben a kapcsolatban is én voltam .a fontos. Nagyon jó volt, hogy szeretnek... talán... igen, talán még csodálnak is. Felnéznek rám. De az ő problémáik... a gyerekek problémái már nem érdekelték úgy, mint régen. Megszöktem előlük a folyosón, mert fárasztottak ... Valahogy idegenek lettek ezek a gondok. Nem az enyéme. *(Zoltának)* Érted? Ez már... durva önzés, azt hiszem.

ZOLTA Értem, kedves. Értem. Azt hiszed, én nem érzem... hogy az én stílusom csillogása mögül is ... igen, sokszor hiányzik valami. Át kellene valóban érezni... azonosulni mások gondoljaival. Az igazi tragédiákkal.

MARA *(némi iróniával)* A nemzet problémáival. Tényleg! Miért nem írsz te történelmi regényt? Vagy nemzeti drámát!

ANNA Ír. A Magyar Benignát. Kinizsi Pál feleségéről. Te leszel benne Magyar Benigna.

MARA *(lelkendezve)* Magyar Benigna! Az egy igazi magyar nagyszony volt. Ugye?

ANNA Bálint nem a fiatal Benignáról ír. Hanem arról a szukáról, akivé Magyar Benigna lett Kinizsi halála után. *(Marának)* Tudod. Csak úgy emésztette a férjeket, szeretőket. A harmadik férjét bele is emésztette a várárokba. A mohácsi csata idején még valószínűleg élt... Az égő ország füstjét talán elvitte a szél addig a felvidéki kolostorig... ahol akkor már a hideg kövön imádkozott.

MARA Én nem szoktam térdepelni.

ANNA Még megtanulhatod.

ZOLTA *(elgondolkodva)* Magyar Benigna talán azért adta át magát... ilyen nyersen az éržekeinek, mert az a férfi, akire mindig felnézhetett, aki őt is összetar-

totta ... az a férfi, Kinizsi Pál, élete végén maga is széthullott. Mikor Hunyadi Mátyás már nem volt. Kinizsi Pál ekkor már nem a nemzet ügyével foglalkozott elsősorban. Hanem a saját pozíciójával. Keveset épített, többet rombolt. Ezt a romlást érezhette meg Magyar Balázs lánya, Benigna. Ez nyithatott utat az ő romlásának is.

ANNA Férj, feleség. Összefüggnek itt a dolgok ... (Kis szünet után) A kisvendéglő nem a mi világunk, Bálint.

ZOLTA Tudom, Anna.

MARA A ti világotok ...

ANNA Ne húzd fel az orrod, Mara. Ezzel nem sértettelek meg titeket.

MARA (keserűen) Titeket. Sok itt a mi, meg a ti. Egy-re éleesebb mik meg tik. Mintha ez a két szó eddig is ilyen világosan elkülönült volna.

ANNA (csendesesen) Lajosnak ez lehet, hogy továbblépés. Az ő útján talán... valamiféle alkotás is. Lehet. De a mi utunk más, Mara.

MARA Szóval mindenki arra menjen, amerre elindult. ANNA Igen.

MARA Csak azt tudnám. milyen a ti világotok?

ANNA Nehezet kérdezel. Arra, hogy milyen volt... vagy arra, hogy milyennek kellene lennie... még inkább tudnék válaszolni.

MARA (szimatolva) Tényleg, milyen volt?

ANNA Bálint! Mara kérdezett valamit.

ZOLTA (feláll, játszik, Annának szóló szemérmes vallomás is ez a játék, amelyben a szerepek regcserélődnek: Anna az új, hívó szerelem jelképe lesz, Mara pedig a férfit megtartani akaró asszony, „feleség” Zolta hangütése lírai, de nem érzelmes; fojtott, balladai erejű hang ez) Eltűntél előlem a sűrű erdőben, kedves. A futásban szép, karcsú tested megnyúlt, mint a szarvasoké. Engedd, hogy elejtsek, ne bűj el előlem. Szarvasűnő testedhez akarom kulcsolni életem. Szádban gesztenyefa levele, szememből a rontást elűzi. Ne bujdosolj előlem, ne játsszál velem. Már elfáradtam én is a futásban, drága nedveiddel üdítsd fel szomjas testemet. A szemem száraz, de torkomban folynak a könnyek. Hadd érjelek el. Szűkül az út, tuskék verik arcomat, halni készül a világság. Le kell érnem hozzád a völgybe, mielőtt besötétedik.

MARA (a vesztes pozícióját eleve, intelligensen vállalva, bekapcsolódik a játékba. Zolta balladai hangvételével szemben másfajta, csendesebb, resignáltabb, „krúdys” líra ez) Másik völgy az, szerelmem. Mért hagyod ott a te asszonyod völgyét, ahol én ringattalak álomba. (Combjaid pongyolájából finom mozdulattal kitakarja) Fehér combjaim között aludtad szép, hosszú, téli álmod. Amely boldog volt és biztonságos. Sarga hajam sátora falusi háztető volt, két mellem búbos kemencék, melyekből vidáman pattogtak ki rözseálmaid. Telt combjaim között boldogan pihentél, Mért akarod elhagyni szerelmem asszonyodat?

ZOLTA (Marának, az ő hangütését átvéve) Jó asszonyom voltál. Szép karod ringatása, csacsogó szád beszéde a bölcsődalok tejét csorgatta álmaimba. Tested régről ismerős táj volt, az én vidékem ... (végigsimít Mara csipőjén, fenekén, mellein, hangjában játékos ironia), amelynek kerek, szelíd dombjaira lelkes turistaként kapaszkodtam fel. Szólóhegy a tested. Mara, gazdag fűrtökkel, bogvyókkal, ahol mindig meg lehetett állni szemelgetni. De nem lehet egy férfinak ... folyton csak ugyanott szüretelni. (Fojtott hangon, a balladai intonációhoz visszatérve) A prэшáz mellett, ahol szüret utáni álmomat alszom, szarvasnyomok vezetnek a hóban.

MARA (a balladai hangot enyhén, rusztikusan karikírozva) Ne indulj el azon a csalóka ösvényen, szerelmem. Tuskék megtépnek, csalánok megcsípnek. Mérgező gombát etetnek ott veled, amelytől mint a felbőszült medve, dühödten mordulsz majd a féltékenységtől.

ANNA (Zolta eredeti, balladai hangütésével) Fenyőfák zizegnek, zsákmányra induló vörös róka zörgeti a bokrot. Ezek már a sötétedés neszei. Még elérhetsz hozzám. Jössze, kedvesem?

ZOLTA (játékos öniróniával) Ágyék-tóba pottyantam, azt hittem, oly mély, mint a tengersizem. De már' kiúsztam belőle. Csak síkos a testem, csúszik tőle az utam. Nehezen követem röpülő járásodat.

ANNA (a játékból kilépve) Hát sikáld le előbb magadat!

MARA (szintén) Ezt az embert már csak a Patyolat. tudná tisztára mosni. Valami hatalmas mosógép. Hű-ha ... (Leül) De elfáradtam. Életemben nem mondtam annyi értelmes mondatot, mint most öt perc alatt. (Annának) Csak Krüdyt olvastam az utóbbi idő-ben. Attól vagyok ilyen ihletett.

ANNA Bálint nem a saját írásait olvastatta veled? MARA

Nem. Azt mondta, hogy Krüdyt olvassak. Az az eredeti. Ő is azt másolja.

ZOLTA Mara, Mara. Erre a rosszmájúságra nem szolgáltam rá.

MARA Ágyéktóba pottyantál? Csak hitted, hogy tengersizem? ZOLTA Visszavonom. Mély volt az a tó.

MARA Na, lassan szedelődzködöm. Még dolgom van. (A pongyolája zsebéből kulcsot vesz elő, Annának nyújt-ja) Itt a kulcsotok. Ezután csöngetek, ha hozzátok jövök.

ANNA Most megsértődtél?

MARA Nem. Tényleg nem. Csak... győztél, Anna. Pünkösdi királyság volt ez az enyém.

ANNA Pillanat. (A retiküljéből ő is előhalász egy kulcsot) Én is adok neked egyet. Ezután én is csengetek, ha hozzátok megyek.

MARA (feláll) Hát... nagy voltál, Anna. Titokban mindig csodálatlak. (Már indulna kifelé, megáll) Azért... azt nem tudom, hogy ennyire önzetlen tudok lenni majd a jövőben. Lehet, hogy Bálintot néha... azért kölcsönkérem.

ANNA Lehet, hogy kölcsönadom. De csak rövid lejáratú hitelre.

MARA (megcsókolja Anna arcát, Anna viszonzozza, szeretettel. Bálintnak a száját csókolja meg Mara) Szia. Sziasztok.

Anna kikiséri Marát, rögtön jön vissza

ANNA (a pongyolára mutat) Hűvösödik. Felvettem,. de... (Zoltához fut, átöleli) úgyis mindjárt levetem ezt is. (A fűrdőruhát mutatja)

ZOLTA (ujjával lágyan megérinti Anna szemhéját) Ott vagyok a szemedben. Megint.

ANNA Bálint...

ZOLTA (végigsimítja felesége haját, megcsókolja a száját, magához húzza, egyszerre gyengéden és érzéken a rekamiéra. Kigombolja a pongyolát, végig-simít Anna testén) Nem próbálsz meg elutazni ... (az asszony bőrének finom ereit becézi ujjával) ezeken a kék erekken ... újra hozzám?

ANNA Es gondolod ... hogy meg is érkezhettek?

ZOLTA Rajtunk múlik. Egyedül.

SZERKESZTŐ Csókolom. Nyitva maradt az ajtó. Csak egy résnyire. De az elég nekem... (Megáll előttük) Nahát... bocsánat. (Anna begombolja a pongyoláját, a Szerkesztő kezét csókol neki) Fried Dániel. Ne mondja a nevét! Bár én diszkrét ember vagyok. Nem nagyon szoktam az ilyesmit továbbadni...

ZOLTA Mi van? Megint születésnap cikk?

SZERKESZTŐ Nekrológ. Zöld Antal hirtelen elhunyt. Még a kártyaadósságát sem volt ideje megadni nekem. Olyan hirtelen. Írjál róla egy szép nekrológot, Bálint. Bár az igaz, hogy a múltkori kritikádban már eltemtetted.

ZOLTA Tudod mit? Írd meg te a nekrológot. Egy drámán dolgozom. A Magyar Benignán. Ezt végre befejezem. Érted? Befejezem.

SZERKESZTŐ Viszi a kánikula az embereket. Minden-ki elpatkol. Talán egyszer még én is. Te bezzeg jó bőrben vagy...

ZOLTA Nem írok nekrológokat.

SZERKESZTŐ (szimatol, összecsapja a tenyerét) Micsoda szerelem! Azt hittem, ilyen már nincsen. (Zoltára mutat) Hiába, az új kapcsolat. (Annára) A szerető. Csak a viszonyban lehet még szerelem. Nem is a házasságban! (Annának) Ennek az embernek a felesége megígérte, hogy benyomja a lányomat az angol osztályba. Ugye rajta tartja a szemét a dolgon? Ez a Bálint roppant trehány ember.

ANNA Tudom. De ha a felesége megígérte, biztosan el-intézi. Korrekt asszony.

Mara megjelenik a másik lakásban, ahonnan Holló már eltávozott. Testéhez simuló tornatrikó van rajta. A tükör elé áll, forgolódik, aggódva kémleli a fenekét. Leül

a szőnyegre, tornázni próbál, a két lábát vízszintesen mozgatja egymás fölött. Pár mozdulat után abbamarad az ollózás: a két láb megáll v-alakban a levegőben. Ma-ra bólint, ez valahogy könnyebb, ismerősebb pozitúra. Feláll, készülődik a tükör előtt, fésülködik, a száját rízsozza, a szemöldökét festi, aztán leül, lakkozza a láb-körmeit. A pamlag elé göngyölt szőtestet közben észreveszi, dühödten visszaakasztja a falra. Csak Holló és Zolta párbeszédének közepén megy ki, s jön vissza két-három perc múlva ebbe a szobába

SZERKESZTŐ (magának) Micsoda szókeség az a nő! (Zoltának) A feleséged! (Annának) Már ne haragudjon. A maga karcsúságával azért nem versenyezhet.

ANNA Csak ne mentegedőzzön. (Zoltára néz) Gondolja, hogy nem vagyok féltékeny a feleségre?

SZERKESZTŐ Maga? Egy feleségre? (Zoltára mutat) Mikor ez az ember ilyen szerelmes? Látom én ezt. Is-merem a cinizmusát. Most meg csillog a szeme. Nem-csak a vágytól. Ez beleesett magába. Értek én ehhez! Ez még arra is képes, hogy otthagya a feleségét. Magához költözik. Vagy maga ide? Persze három ember-nek szűk ez a lakás. (Zoltára mutat) Meg egy nagy fia is van neki ... ő is idehozhat valakit. Ennyi embernek azután különösen szűk... az ilyen panellakás. Nincs tér ... a kibontakozáshoz.

ZOLTA Milyen kibontakozáshoz?

SZERKESZTŐ Hát a drámához. Vagy a csoportházassághoz. (Annának, Zoltára mutatva) Furfangos egy ember ez.

ZOLTA Mi van a kezdő táncosnóddal?

'SZERKESZTŐ Érett a dolog. (Tünődik) Be is érett. De nem nekem. Egy tévérendezőnek. Nem volt az komoly ügy. Hanem... te Bálint. Itt a sarkon, abban a borozóban! Az a pincérnő! Tudod te, melyik.

ZOLTA Nem tudom.

SZERKESZTŐ Nemrég helyezték ide. Az az izmos vádli! Ahogy kiszökken... felfelé egyre teltebben a papucsából! Mondtam is neki. Ennek a lábnak nincs mása az óbudai lakótelepen! Óbudán? Még a belvárosban sem! (Annának) Nehogy leengedje abba a borozóba Bálintot!

ANNA Nem engedem.

SZERKESZTŐ A bokája olyan vékony, mint a magáé. S ahogy ebből a karcsú bokából kitelik az a lábszár! Vastagabb bokából nem kunszt a dolog. Tornázott korábban. Már kinyomoztam. Persze nem tornázás köz-bent vesztette el a szűzségét ...

ZOLTA Sejtettem.

SZERKESZTŐ Az érzékek játéka. Ez még kijut nekem, De szerelem! Az érzelm! Talán a házasságban? Nézd meg az enyémet. S akkor itt van ez az ember. Ügyszólván az orrom előtt merészel boldog lenni. Alattomban. Vagy tudja a feleséged? Na mindegy. Nem láttam semmit. (Sóhaj) A szerelem ritka vendég. Ezért kell megbecsülni. Na én megyek. (Annának, Zoltára mutatva) Még egy pohárral sem kínált meg ez a disznó.

ANNA Cseresznyepálinkát hozhatok?

:SZERKESZTŐ Nem, köszönöm. Ez itt egy ihletett este. Nekem még ügyis zöldszilvánit ke! inno. Abban a borozóban. Vár a kötelesség. Befejezek ott egy cikket. Aztán egyetlen, huszárós roham... (Annának) Tényleg tartsa rajta a szemét ezen az angolosztály-dolgon. Eb-ben a hanyag fráterben nem bízhatom. Maga nagyon szép nő. Olyan, aki fészket tud rakni egy férfinak, Megértem én Bálintot. Milyen jól mutat ebben a pongyolában. Mintha láttam volna ilyen pongyolát az utóbbi időben valahol. Nahát... kézcsókom. Szevasz, öregem!

ZOLTA Szevasz.

ANNA Viszontlátásra.

Zolta kikiséri a Szerkesztőt

(Átkulcsolja férje nyakát) Gondolod, hogy maradt valami érték ... abban a mi... más törvényekhez igazodó világunkban? Olyasmi, ami megvolt... egyetemista korunkban, régen? Amikor tényleg csak az érték számított. A pénz, a közvélemény, ha kellett az egész...

ZOLTA Világ ellenében.

ANNA (szájon csókolja férjét) Szellemi érték... esze me...

ZOLTA Talán. Már nem valami drágakó persze. (Tünődik) Kicsit szaros is lett közben. De azért meg lehet pucolni. Újrafényesíteni.

HOLLÓ (kettőt csengetnek, Anna ajtót nyit, Holló be-jön) Én mindig mondtam, hogy ebben az országban minden ajtónak szaros a kilincse. Korrupciós zaga van bizony mindegyiknek. Tudjátok, mit kellett tejelmem, hogy ezt a kerthelyiségügyet elintézzem? Azt mondta az a pofátlan alak, hogy kisvendéglőről volt szó, nem kertvendéglőről. Mintha a kettő nem lenne ugyanaz. (Olyan messziről nyújtja a kezét lelkesen Zoltának, mintha egy söröskorsóért nyúlna a csapos felé) Bálintkám! Szevasz! Szia, Anna.

Anna kimegy egy pillanatra pohárért

Ugye nincs köztünk harag?

ZOLTA Miért lenne?

HOLLÓ Hát ezért a... (torkát köszörüli) közjátékért... (A bejárati ajtó felé mutat, amelyben egy pillanattal később Anna tűnik fel a pohárral)

ZOLTA Melyikért?

HOLLÓ Hát... gondolom, nem azért, amelyik Mara és közötted van.

ZOLTA Van?

HOLLÓ (már visszafordult a fotelben, az ajtóban meg-áll) Annát nem veszi észre? Már nincs? (Rémülten) Bálintom! Nem teheted ezt velem! Azért csinálod ezt, mert nem szóltam Annáról? Hát nem mertem. Mara sem merte. Mert te olyan érzékeny vagy. Ezt a büntetést... hogy te itten szakítasz Marával... ezt aztán igazán nem érdemlem meg. (Észreveszi Annát, aki eléje teszi a borospoharat) A tanács is büntet... mert két héttel ezelőtt este tizkor fúrta az egyik kliensnél a falat.

ANNA Miért kell neked éjjel falat fűrkálni?

HOLLÓ Mert törzsvendégem lesz az a kliensem. A kisvendéglőben.

ZOLTA Lajos. Már mondtam, ugye, hogy nem lépek be. HOLLÓ

Hát mit vétettem én? Mit követtem el, hogy az

apokalipszis összes lovát így rámengeted hirtelen? ANNA

Hű, de biblikus lett itt a levegő.

HOLLÓ Mert imádkoznom kell itt neki. Mert Mózesként járom be a pusztát, az új országot... mint Európa kísértete. Hordozom itt a bőségszarat meg az ingyenmannát, de nem kell neki. Megrekedni az Őszövetségénél, mi? Az kell neki? Mikor mások már az Újszövetségen is túllépnek?

ANNA Ez nem politikai téma. Hülyégen nézed te Bálintot?

HOLLÓ Na jó. Decensen politikai téma. Mert azért az apám ...

ANNA (Zoltának) Nem is volt neki apja. Zabigyerek. ZOLTA

Apátlan téma ez valóban. Ne gyere itt a koalícióval.

HOLLÓ A kisvendéglő zabigyerek? Amikor felülről is támogatják? Kisvendéglő-szocialista Svájc. Konvertibilis lesz a forint!

ZOLTA A zabigyerek — szerelemgyerek. (Annára mutat) De mi már nem csinálunk gyereket.

HOLLÓ (legyint) Ezeknek beszéljek ... akiknek csak ló-fing a történelem szava. (Iszik)

ZOLTA Nézd, öregem. Értsd meg már végre... nekem is tetszik ez az egész... ez a pezsgés, ami majd következik ...

HOLLÓ Hát akkor?

ZOLTA Semmi akkor. Én sörözni szeretnék a te vendéglődben. Nyugodtan.

HOLLÓ Miért? Ha nálam dolgozol, talán nem sörözhetsz ott nyugodtan?

ZOLTA Így azzal iszom együtt, akivel én akarok. Ha le-ülök egy asztalhoz. És nem kell hallgatnom a szövegeket. A gumia-broncsokról, telekárakról, fuvarokról. Mert erről folyik majd a szó. Mint csapból a kőbányai. Ezekről az ügyletekről. Amelyekben azután valahogy nekem is részt kellene vennem.

HOLLÓ Ez az élet, barátom. Látszik, hogy nem írsz realista novellákat.

ZOLTA Megengedem, ez is az élethez tartozik. Nagyon is. De engem nem ez érdekel.

HOLLÓ Szóval szigetre akarsz költözni. Ez még egy Né-meth Lászlónak sem sikerült, barátocskám. Nem rossz.

A minőség szigetére. Éhen fogsz ott halni, te Bálint! ANNA Lehet. Csinálók vacsorát. Eszel te is itt, Lajos?

HOLLÓ Kősz szépen, Anna. De még tárgyalnom kell ma valakivel.

ANNA (Zoltának) Nem vagy nagyon éhes? Mert akkor a holnap ebédet is megőzöm. Holnap már Tibor is itthon lesz. Ne felejtse el megvenni a születésnap ajándékát! (Kimegy a konyhába)

ZOLTA Minőség szigete ... jókat mondasz. Ehhez azonban a saját minőségemet ... kellene kikalapálnom jobban.

HOLLÓ Ne kalapálj te semmit. Ábránd ez a minőség, szellemi érték. Hogy aszerint kell élni elsősorban.

ZOLTA Nem nagyobb ábránd, mint az, hogy a te vendéglőd az irodalom tanyája lesz. Irodalmi vendéglő. röhögnöm kell. Ehhez kellene én neked ... szép fizetéssel ... számodra, önigazolásnak.

HOLLÓ Miféle önigazolásnak?

ZOLTA Tudod te azt, Lajos. Van neked egy romantikus lényed is ... amelyik a fülébe suttog időnként annak az energikus, nagyratörő üzletembernek. Hogy ez szép hivatás is. Azt suttogja. Nemcsak üzlet. Bohém műve szek tanyája. Gondolatok cseréje. Literatúra. Azért kel lenék én, hogy ketten sugdossuk ... annak az üzlet-embernek a fülébe ugyanazt.

HOLLÓ Mert hátha így elhiszi az a marha.

ZOLTA Pontosan.

HOLLÓ Ejhaj. De komplikáltak vagyunk. Nézd, akkor az első számú lényem ... nem a romantikus, hanem az üzletember. Tudod, mit mond az neked, Bálint?

ZOLTA Tudom. Hogy éhen halok a szigeten.

HOLLÓ Te gyerekkorod óta a Balatonnál nyaraltál. Azóta is mindig elmész oda, igaz?

ZOLTA Igaz.

HOLLÓ Az írásaiban is benne van a tó. Anélkül el-képzelnem sem tudnám a novelláidat.

ZOLTA Mit akarsz ezzel?

HOLLÓ Csak azt, Bálint, hogyha a, dolgok így mennek tovább ... hogy fogsz te egyáltalán elutazni a Balatonhoz? Még a szobádat sem tudod majd ott kifizetni. Hogy az egyéb árakról ne is beszéljek. A nyugati utazásokat nem is említem. Oda sem fogsz eljutni, de ezt még kibírod. Az nem a te művészi közege. De a Balaton! Majd innen, a panelodúból fogod figyelni a Balaton színének hajnali és alkonyi változásait.

ZOLTA Ez azért még odébb van egy kicsit.

HOLLÓ Nem olyan messze, Bálint! Pénz nélkül csak ... álmódzni fogsz itt a szobádban. Sápadt álmok lesznek azok, mert a táj is kicsúszik alólad. Azok a tájak, amelyeknek képeiben ... eddig mégiscsak benne éltél.

ZOLTA (hallgat)

HOLLÓ Fogsz te még könyörögni nekem. Hogy vegyelek be a vendéglőbe.

ZOLTA Lehet. Majd akkor, lehet, hogy tényleg jelent-kezem.

A másik lakásban, nyakába akasztott gitárral, Marával együtt megjelenik egy bozontos szakállú, 18-20 év körüli fiatal. Penget egy kicsit a gitáron, a hang alig hallható a nézőtérén. Úgy tűnik, mintha csak hangolna. Mara odalép hozzá, felülről lefelé haladva ő is penget egyet a gitár húrjain. A fiú testéhez tartozó gitár leg alsó húrján hosszabban, kedvtelve játszik, s az ujjával félreérthetetlenül jelzi - egy színtel mélyebbre csúszva -, hogy szerinte még egy láthatatlan húr is van azon a gitáron

HOLLÓ Nahát! Hanem Mara ...

ZOLTA Mara el fogja büvölni a vendégeidet. Órá aztán számíthatasz.

HOLLÓ (összemegy a fotelben) Mit tétél velem. Bálint! Te tartottad egyensúlyban Marát! Össze fog csuklani, mint egy colstok ... (Homlokához kap) Uristen! A colstok!

ZOLTA Mi van a colstokkal?

HOLLÓ Egyszer régen ... amolyan házibuli volt nálunk ... te akkor még nem ismerted Marát. Mara csúnyán berúgott, és éjfél felé elővett egy colstokot. Azzal méregette a férfiakat.

ZOLTA Hol?

HOLLÓ Hát mindenhol. Azok csak röhögtek. Részeg volt mindenki. a is.

ZOLTA Tényleg megmérte? A colstokkal?

HOLLÓ Hát ... csak viccből. Nadrágon keresztül. De ki tudja, hogy megáll-e itt a jövőben? (Megragadja Zolta ingét) Ember! Mit tétél velem! Elhagytad a szeretődöt, a feleségemet! Ez nem fair, Bálint!

ZOLTA Hallucinálsz, Lajos. Marában nemcsak testiség, van, hanem szellemes intelligencia, méltóság is. HOLLÓ Csak volt! Amíg ott voltál mellette! Ne gyere nekem a szellemességével. (A nadrágzsebéből kulcsot vesz elő) Látod ezt a kulcsot?

ZOLTA Ismerős valahonnan.

HOLLÓ Persze, mert neked is van belőle. Ezt a kulcsot Anna adta vissza Marának. A lakásunk kulcsa. ZOLTA Pótkulcsa. Második számú pótkulcsa.

HOLLÓ Mit gondolsz, meddig lesz ez a kulcs nálam? Nem sokáig, Bálintkám, nem sokáig. Van egy gitáros

fiú ... odafont a nyolcadikon. Már kerülgeti Marát. Vagy Marát? At fogja adni magát teljesen az érzékeinek. Itt nem lesz megállás! Ismered te azokat a buja érzékeket! Ha ez a nagy, fehér test elkezd hullani ... egy gitárosba! Aztán az egész beazenekekarba! (A kulcsot visszasüllyeszti a nadrágzsebébe. Mara kézen fogva a pamlaghoz húzza a gitáros. fiút. Csokolóznak)

ZOLTA (a polc könyvei közül ő is előhalász egy kulcsot) Ez a kulcs még itt maradt. Az enyém volt. Gondolod, hogy erre is szükség lesz emellett? (A Holló nadrágzsebéből kikandikáló kulcsra mutat)

HOLLÓ Ne szórakozz itt velem, mikor bajban vagyok. Inkább teljesítetted volna a kötelességedet. Amíg te az órhelyeden voltál, Marának nem kellett senki. Látszik, hogy nem voltál katona. Mert a katona nem hagyja el a posztját, az istenit!

ZOLTA Mara eléggé le lesz kötve a kisvendégőben. (A kulcsot leteszi a dohányszőasztra)

HOLLÓ Rajtam fog röhögni az egész környék. Egy trehány ember miatt. Aki csak úgy sutba dobja. a kötelességét. A bajtársi kötelességét. Aki ahelyett, hogy partok között, mederben tartaná ezt az érzékiséget ... lerombolja a gátakat! Buja árvíz csiná ebből az érzékiségből. Ha kiönt ez a Mara-test, elnyel itt mindent! Még a kertvendéglőt is! Hogy engedjem így a kisvendéglőbe? Eddig a te szellemmel... meg nyilván mással is ... egyensúlyban tartottad ezt a nőt ... s a dolog még a családban is maradt ... (A telefonasztalkán álló fényképre tapad a tekintete) Ez a fiad fényképe... te ...fantasztikus, hogy hasonlít ez a fiú arra a gitárosra.

ZOLTA Azt hittem, rám hasonlít a fiam...

HOLLÓ Rád? (Méretegi Zoltát, mint egy versenylóvat) Nyilván a te tulajdonságaidat is örökölte. (Hangsúlyval). Tényleg örökölte?

ZOLTA Remélem.

HOLLÓ Te Bálint. Hol van most a fiad?

ZOLTA A Balatonnál. Holnap jön haza.

HOLLÓ Vizsgák utáni pihenés. Erőgyűjtés... Hogy a fenébe van neked ilyen nagy fiad?

ZOLTA (mereng) Huszonkét éves voltam, amikor születte. Anna akkoriban fejezte be az első évfolyamot. HOLLÓ (nézi a képet) Micsoda kifejlett fiú!

ZOLTA Ez csak arckép.

HOLLÓ Na de látszik itt minden. Erő van itt.... a te erőd! A te tehetséged! Ne is tagadd!

ZOLTA Kéne a srácnak valami ajándék. A jövő héten lesz húszéves.

HOLLÓ Na látod. Hogy elment az idő. Vár az ügyfelem ... (Feláll, mintha kifelé indulna, de megáll, az asztalon heverő kulcsra mutat) Bálintkám! A kulcsod. (A kulcsot felemelve a szomszéd lakás felé mutat vele) A kulcsotok! Már mondtam, ugye, hogy add oda a fiadnak! Amint hazajön! (Diadalmasan lóbálja a kulcsot, aztán visszadobja az asztalra) Nem lesz itt árvíz!

Felelős kiadó: Siklósi Norbert, a Lapkiadó Vállalat igazgatója

Borsod megyei Nyomdaipari Vállalat, 1982 - 8036 Felelős vezető: Kilián Béla igazgató